

Ervaringen van hulpverleners binnen Yorneo met de implementatie van een vragenlijst specifiek gericht op scheidingshulp

Naam: Beau de Vries

Studentnummer: 3993809

Eerste begeleider: Dr. Loraine Visscher

Tweede beoordelaar: Prof. Dr. Matthijs Warrens

Master: Pedagogische Wetenschappen (Orthopedagogiek)

Faculteit: Gedrags- en Maatschappijwetenschappen, Universiteit Groningen

Vak: Masterthese Orthopedagogiek (PAMA5166)

Inleverdatum: 31-05-2024

Aantal woorden: 9378

Samenvatting

Dit onderzoek richt zich op de ervaringen van hulpverleners binnen Yorneo met de implementatie van een vragenlijst specifiek gericht op scheidingshulp (de SCRES). De SCRES is een vragenlijst die de ernst van de problematiek van de doelgroep bij aanvang en het effect van de behandeling meet. Tot nu toe is er nog geen onderzoek gedaan naar de implementatie van de SCRES binnen een jeugdhulporganisatie, ondanks dat dit essentieel is om zicht te krijgen op wat het gebruik van de SCRES oplevert en om op lange termijn betere zorg te kunnen bieden. Dit onderzoek betrof een mixed-methods onderzoek. Er zijn vragenlijsten verspreid onder de zestien hulpverleners van Hulp Na Scheiding binnen Yorneo. Vervolgens is op basis van de informatie uit de vragenlijsten een focusgroep georganiseerd waarbij vijf van deze professionals aanwezig waren. Uit de resultaten komt naar voren dat hulpverleners over het algemeen neutrale verwachtingen hadden ten aanzien van het gebruik van de SCRES. De meeste hulpverleners geven aan meer voordelen dan nadelen te ervaren van het werken met de SCRES. De uitkomsten van de SCRES worden door de hulpverleners op verschillende manieren gebruikt, zoals in gesprekken met ouders, als houvast tijdens het hulpverleningstraject en om zicht te krijgen op de verschillen tussen ouders. Al deze ervaringen hebben invloed op het verloop van de implementatie van de SCRES. Eventueel vervolgonderzoek zou zich kunnen richten op de implementatie van de SCRES bij andere of meerdere jeugdhulporganisaties tegelijkertijd.

Abstract

This research focuses on the experiences of social workers within Yorneo with the implementation of a questionnaire (SCRES) specifically aimed at divorce care that measures the severity of the problems of the target group at start and the effect of divorce care. To date, no research has been conducted on the implementation of the SCRES within a youth care organization, despite the fact that it is essential to gain insight into what the use of the SCRES yields and on the long-term to provide better care. This research was a mixed-methods study. A questionnaire was distributed to the sixteen social workers of the program *Hulp Na Scheiding* within Yorneo. Based on the information from the questionnaire, a focus group was organized with five of these professionals. The results show that social workers generally had neutral expectations regarding the use of the SCRES. Most social workers experience more advantages than disadvantages with using the SCRES. The outcomes of the SCRES are used in different ways, such as in conversations with parents, as something to hold on to during the trajectories and to gain insight into the differences between parents. All these experiences affect the course of the SCRES implementation. Possible follow-up research could focus on the implementation of the SCRES in other youth care organizations or multiple youth care organizations at the same time.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Method.....	8
<i>Onderzoeksdesign .....</i>	<i>8</i>
<i>Steekproef.....</i>	<i>8</i>
<i>Meetinstrumenten.....</i>	<i>9</i>
Vragenlijst hulpverleners.....	9
Focusgroep.....	9
<i>Procedure.....</i>	<i>10</i>
<i>Analyse.....</i>	<i>11</i>
Vragenlijst hulpverleners.....	11
Focusgroep.....	11
Resultaten.....	12
<i>Verwachtingen SCRES.....</i>	<i>12</i>
<i>Voor- en nadelen.....</i>	<i>13</i>
Voordelen	13
Nadelen	16
<i>Gebruik uitkomsten .....</i>	<i>17</i>
Discussie.....	25
Literatuur.....	30
Bijlagen.....	34
<i>Bijlage 1 Vragenlijst hulpverleners .....</i>	<i>34</i>
<i>Bijlage 2 Interviewleidraad interview.....</i>	<i>40</i>
<i>Bijlage 3 Interviewleidraad focusgroep.....</i>	<i>43</i>
<i>Bijlage 4 PowerPointpresentatie focusgroep.....</i>	<i>46</i>
<i>Bijlage 5 Informatiebrief vragenlijst.....</i>	<i>47</i>
<i>Bijlage 6 Informatiebrief focusgroep.....</i>	<i>50</i>
<i>Bijlage 7 Toestemmingsverklaringen focusgroep.....</i>	<i>53</i>
<i>Bijlage 8 Codeboek .....</i>	<i>58</i>
<i>Bijlage 9 Codeboom.....</i>	<i>60</i>

Inleiding

In 2019 gingen de ouders van 48.740 minderjarigen uit elkaar. Het gaat hierbij om 1,5% van alle minderjarige kinderen in Nederland. Het aantal kinderen dat te maken krijgt met de scheiding van hun ouders is de laatste twintig jaar licht toegenomen (CBS, 2021). Met een scheiding wordt de beëindiging van een relatie tussen twee samenwonende partners bedoeld. Die relatie kan een huwelijk, geregistreerd partnerschap of een andere samenwoning zijn (NJI, 2023^a). Van de ouders die in 2019 uit elkaar gingen, waren de meesten wel gehuwd, maar het aandeel kinderen met niet-gehuwde, scheidende ouders is toegenomen van 15% in 1999 naar 37% in 2019. Kinderen tussen de 2 en 7 jaar maken in verhouding het vaakst een scheiding mee. Uit de meest recente cijfers komt naar voren dat de kans op een scheiding groter is in gezinnen met een laag inkomen (CBS, 2021).

Nationale en internationale onderzoeken laten zien dat kinderen die te maken hebben met de scheiding van hun ouders gemiddeld meer problemen ontwikkelen op zowel korte als lange termijn, in vergelijking met kinderen uit intacte gezinnen (Spruijt, 2007; Spruijt, Kormos, Burggraaf & Steenweg, 2002). Zo wijst onderzoek allereerst uit dat kinderen van wie de ouders gescheiden zijn meer externaliserende problemen ontwikkelen, zoals agressief gedrag en alcohol- en drugsmisbruik, dan kinderen uit intacte gezinnen (Malone et al., 2004). Daarnaast ontwikkelen kinderen van wie de ouders gescheiden zijn meer internaliserende problemen, zoals gevoelens van angst en depressie, dan kinderen uit intacte gezinnen (Amato, 2001; Weaver & Schofield, 2015). Ook leveren ze lagere schoolprestaties dan kinderen van wie de ouders niet gescheiden zijn (Sun & Li, 2001). Tot slot ontwikkelen deze kinderen vaker problemen in sociale relaties dan kinderen van wie de ouders niet gescheiden zijn (Hetherington & Elmore, 2004; Lansford, 2009).

Vooraf kinderen die langdurige en frequente conflicten tussen hun ouders hebben meegemaakt of nog meemaken, hebben een verhoogd risico op bovenstaande problemen. Een scheiding waarbij ouders door aanhoudende ernstige conflicten het belang en het welzijn van het kind uit het oog verliezen, evenals het wederzijdse belang, wordt een complexe scheiding genoemd (Harman, Leder-Elder & Biringen, 2016). Het grootste onderwerp van conflict voor ouders in een complexe scheiding is het vormgeven van ouderschap na scheiding (Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, 2020). Goede afspraken over het ouderschap en de omgangsvormen voorkomen dat grote conflicten tussen ouders blijven bestaan. De manier waarop ouders het ouderschap na scheiding bespreken en vormgeven verschilt per gezin.

Er kunnen grofweg drie categorieën onderscheiden worden als het gaat om ouderschap na een scheiding: coöperatief ouderschap, parallel ouderschap en conflictueus ouderschap

(Kelly, 2007). Coöperatief ouderschap houdt in dat ouders regelmatig met elkaar communiceren. Ouders kunnen goed met elkaar overweg en overleggen waar nodig of gewenst (Pedro-Carroll, 2017). Parallel ouderschap betekent dat ouders hun kinderen elk op hun eigen manier opvoeden. Ouders hebben weinig tot geen contact, maar er is ook geen voortdurende strijd (Hetherington & Kelly, 2002; Nederlands Jeugdinstituut, 2023^b). Conflictueus ouderschap kenmerkt zich door veel (indirect) contact tussen ouders in de vorm van ruzie, gebrekkige communicatie en het falen van een of beide ouders om zich emotioneel van de ander los te koppelen (Hetherington & Kelly, 2002). Uit onderzoek blijkt dat het voor het welbevinden van kinderen niet uitmaakt of ouders vormgeven aan coöperatief of parallel ouderschap (Cottyn, 2021). Conflictueus ouderschap vormt daarentegen een grote bedreiging voor de ontwikkeling van kinderen (Spruijt, 2009). Conflictueus ouderschap komt het vaakst voor in gezinnen waarin sprake is van een complexe scheiding (Rouvoet, 2019).

In Nederland is de laatste jaren een groot aantal interventies, programma's en methodieken ontwikkeld met als doel om kinderen, ouders en gezinnen te ondersteunen bij complexe scheidingssituaties (Van der Valk et al., 2020). Een van de programma's is Hulp Na Scheiding van jeugdhulporganisatie Yorneo. Binnen het programma Hulp Na Scheiding wordt ondersteuning geboden aan ouders die gaan scheiden of al gescheiden zijn en hun kinderen. Yorneo helpt kinderen door met vader, moeder en het betrokken netwerk te werken aan een situatie waarin de ouders als ex-partners daadwerkelijk emotioneel gescheiden zijn en hun levens los van elkaar hebben vormgegeven, zodat zij als ouders het ouderschap zo kunnen reorganiseren dat de belangen van hun kinderen gezien worden en centraal staan (Yorneo, 2016).

Hulp Na Scheiding is net als veel andere trajecten binnen Yorneo opgedeeld in drie fases: de oriëntatiefase, de behandelfase en de consolidatiefase. In de oriëntatiefase wordt kennisgemaakt met het gezin. Naar aanleiding van de kennismakingsgesprekken brengt de hulpverlener allereerst het pijnstuk en de contexten waarin de haat is ontstaan in kaart. Daarnaast wordt een gezamenlijk plan gecreëerd met vader en moeder over waar ze gezamenlijk naartoe willen werken en wat ieder afzonderlijk van elkaar daarvoor gaat doen. Tijdens de behandelfase gaan beide ouders aan de slag met hun doelen, gericht op het perspectief van de kinderen. Na iedere drie gesprekken is een evaluatiemoment over de gezamenlijke doelen en gewenste resultaten. In de consolidatiefase wordt een steunend netwerk van verbindingen voor vader, moeder en kind ontwikkeld, weten betrokkenen vast te houden aan het veranderde gedrag (ook bij terugval) en is het hulpverleningsproces zorgvuldig afgerond (Yorneo, 2016).

Het onderbouwd werken met vragenlijsten is een van de kernwaarden van de manier van werken binnen Yorneo (Yorneo, 2021). Dit geldt ook voor Hulp Na Scheiding. Uit onderzoek blijkt dat het werken met vragenlijsten één van de algemeen werkzame factoren is van goed hulpverleners (Van Yperen, Veerman & Bijl, 2017). Door gebruik van gestandaardiseerde en genormeerde vragenlijsten blijkt de hulpverlening effectiever dan zonder het gebruik van vragenlijsten (Lambert, 2010). Ondanks het groeiende aantal scheidingen, het belang van het gebruik van vragenlijsten in de hulpverlening en de grote behoefte in de praktijk was er tot voor kort in Nederland geen gevalideerde vragenlijst specifiek gericht op de ernst van problematiek bij scheiding en de opbrengsten van scheidingshulp (BergOp, 2021). Daardoor was het niet mogelijk op systematische wijze zicht te krijgen op de ernst van problematiek bij scheiding en op de opbrengsten van scheidingshulp.

Het project Screening en Evaluatie van hulp bij complexe scheiding van Altra onderwijs en jeugdhulp en Sterk Huis heeft recent een vragenlijst ontwikkeld specifiek gericht op scheidingshulp: de SCRES-O en SCRES-K. Bij aanvang van het hulpverleningstraject kan de vragenlijst ingezet worden om de ernst van de problematiek in kaart te brengen. Bij afronding van het hulpverleningstraject kan de vragenlijst ingezet worden om de opbrengst van de scheidingshulp inzichtelijk te maken. SCRES staat voor SCReening en Evaluatie bij Scheidingshulp. De SCRES-O is een versie voor ouders en de SCRES-K is een versie voor kinderen vanaf 8 jaar (Universiteit Utrecht, z.d.). De SCRES-O omvat 94 stellingen en bestaat uit acht schalen: samenwerking, communicatievaardigheden, conflict, afspraken, welzijn ouder, welzijn kind(eren), contact kind – andere ouder en contact ouder – kind (Goorden, Janssen & van der Valk, 2021^a). De SCRES-K omvat 31 stellingen en bestaat uit vier schalen: contact ouders onderling, contact kind-ouder, praktisch en welzijn kind (Goorden, Janssen & van der Valk, 2021^b).

Yorneo is kortgeleden gestart met de implementatie van de SCRES binnen Hulp Na Scheiding met als doel om zicht te krijgen op de ernst van de problematiek van de doelgroep bij aanvang en op het effect van Hulp Na Scheiding. Daarmee hoopt Yorneo een duidelijker beeld te krijgen van de doelgroep, betere zorg te kunnen bieden en een betere verantwoording af te kunnen leggen omtrent wat de hulp oplevert voor de rest van de maatschappij. Momenteel is nog geen zicht op hoe goed de implementatie van de SCRES binnen Hulp Na Scheiding verloopt. Een goede implementatie is essentieel voor het realiseren van de volledige potentie en voordelen van de SCRES binnen Hulp Na Scheiding (Fleuren et al., 2014^a). Een goede implementatie van de SCRES binnen Hulp Na Scheiding

kan verschillende voordelen bieden. Zo kunnen hulpverleners mogelijk beter en meer zicht krijgen op de vragen en zorgen van de gezinnen door het systematisch gebruik van de SCRES. Dit stelt hen in staat om meer gerichte behandelplannen op te stellen (Tilden & Whittaker, 2022). Daarnaast kan een goede implementatie van de SCRES bijdragen aan de algehele kwaliteit van de hulpverlening door het standaardiseren van bijvoorbeeld evaluatiemomenten. Dit kan leiden tot betere uitkomsten voor gezinnen en een hogere tevredenheid van de hulpverleners (Barkham et al., 2023).

Voor een goede implementatie van de SCRES is het belangrijk om zicht te krijgen op bevorderende en belemmerende factoren in de implementatie. Het Meetinstrument voor Determinanten van Innovaties (MIDI) is een instrument dat daarbij kan helpen. Volgens het MIDI is het belangrijk om zicht te krijgen op 29 verschillende factoren om een goede implementatie van een interventie te bewerkstelligen (Fleuren et al., 2014^a). De factoren van het MIDI zijn onderverdeeld in vier categorieën: innovatie, gebruiker, organisatie en sociaal politieke omgeving (Fleuren et al., 2014^b). Hiermee wordt bedoeld dat er voor een goede implementatie zicht moet zijn op de kenmerken van de innovatie, op hoe de gebruiker het werken met de innovatie ervaart, op de organisatie waarbinnen de innovatie geïmplementeerd wordt en op de sociaal politieke omgeving waarbinnen geïmplementeerd wordt. Binnen huidig onderzoek staan de factoren die horen bij de categorie *innovatie*, *gebruiker* en *organisatie* centraal. Er is gekozen om de categorie sociaal politieke omgeving niet mee te nemen in dit onderzoek, omdat de kenmerken hiervan niet of nauwelijks differentiëren tussen andere organisaties binnen de Jeugdgezondheidszorg (Fleuren et al., 2014^b). In dit onderzoek wordt met innovatie de kenmerken van de SCRES bedoeld, met gebruiker de hulpverleners van Hulp Na Scheiding binnen Yorneo en met organisatie Yorneo. Ondanks het feit dat dit onderzoek zich niet richt op een nieuwe interventie lijkt het toch een geschikt instrument. De implementatie van de SCRES is een nieuw onderdeel in het geheel van de interventie en dezelfde factoren spelen een rol als bij de implementatie van een nieuwe interventie.

Op dit moment is de literatuur nog weinig bekend is over het implementeren van de SCRES binnen een hulpverleningssetting. Door meer zicht te krijgen op hoe de implementatie verloopt, kan een eerste opzet worden gemaakt van de belemmerende en bevorderende factoren in de implementatie van de SCRES binnen een hulpverleningssetting. Wanneer zicht komt op deze factoren kan ervoor gezorgd worden dat de SCRES zo optimaal mogelijk geïmplementeerd wordt. Een verbetering in de implementatie van de SCRES kan er vervolgens toe leiden dat men meer zicht krijgt op de ernst van de

problematiek bij aanvang en op de effecten van de scheidingshulp. Daarmee kan mogelijk betere zorg geboden worden aan gezinnen met scheidingsproblematiek. Het doel van dit onderzoek is daarom het in kaart brengen van de ervaringen van de hulpverleners met het werken met de SCRES-O en SCRES-K om meer zicht te krijgen op de implementatie. Zodoende kan het gebruik van de SCRES-O en SCRES-K geoptimaliseerd worden en is Yorneo beter in staat om zorg te bieden. De onderzoeksvraag die hieruit voortvloeit is: *Wat zijn de ervaringen van de hulpverleners van Yorneo met de SCRES-O en SCRES-K binnen Hulp Na Scheiding?*

Om het verloop van de implementatie van de SCRES-O en SCRES-K binnen Hulp Na Scheiding goed te onderzoeken, zijn er een aantal deelvragen opgesteld. Deze deelvragen zijn opgesteld op basis van het kader van MIDI dat in dit onderzoek centraal staat. De deelvragen zijn:

- Wat zijn de verwachtingen van de hulpverleners van Hulp Na Scheiding ten aanzien van de SCRES-O en SCRES-K?
- Wat zijn de voor- en nadelen van het gebruik van de SCRES-O en SCRES-K volgens hulpverleners?
- Hoe worden de uitkomsten van de SCRES-O en SCRES-K gebruikt tijdens het Hulp Na Scheidingstraject?

Methode

Onderzoeksdesign

Dit onderzoek betrof een mixed-methods onderzoek. Om zicht te krijgen op de ervaringen van hulpverleners van Hulp Na Scheiding met het werken met de SCRES is een vragenlijst verspreid onder alle hulpverleners werkzaam bij Hulp Na Scheiding binnen Yorneo. Vervolgens is op basis van de informatie uit de vragenlijsten een focusgroep (en interview) georganiseerd voor een deel van deze hulpverleners. Het gebruik van de focusgroep naast de vragenlijst had tot doel om de uitkomsten van de vragenlijst beter te kunnen interpreteren (Leang & Savithiri, 2009).

Huidig onderzoek is op 19 februari 2024 goedgekeurd door de ethische commissie van de faculteit gedrags- en maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen (PED-2324-S-0034).

Steekproef

De steekproef voor het in kaart brengen van de ervaringen van hulpverleners die

werken binnen scheidingshulp bestond uit hulpverleners van Hulp Na Scheiding binnen Yorneo op de locaties Assen, Emmen en Hoogeveen. De vragenlijst is verspreid onder alle zestien hulpverleners die werken met de interventie Hulp Na Scheiding. De vragenlijst is door negen hulpverleners ingevuld. Voor de focusgroep zijn twee tot drie hulpverleners per locatie uitgenodigd om deel te nemen. Uiteindelijk hebben drie hulpverleners uit Assen en één hulpverlener uit Hoogeveen deelgenomen aan de focusgroep. Omdat het niet lukte om een gezamenlijk moment te plannen met hulpverleners van alle locaties (Assen, Hoogeveen en Emmen), is nog een extra interview ingepland met één hulpverlener uit Emmen.

Meetinstrumenten

Vragenlijst hulpverleners

De vragenlijst voor de hulpverleners was bedoeld om zicht te krijgen op de belemmerende en bevorderende factoren binnen het implementatieproces van de SCRES. Dit was een eenmalige vragenlijst. De vragenlijst was opgedeeld in drie onderdelen: vragen met betrekking tot de SCRES (innovatie), vragen met betrekking tot de hulpverlener (gebruiker) en vragen met betrekking tot de omgeving (organisatie). Deze onderdelen corresponderen met de categorieën van het MIDI (Fleuren et al., 2014^b). De vragenlijst bestond uit verschillende schaalvragen. Een voorbeeld van een stelling die hoorde bij vragen met betrekking tot de SCRES was *“Ik vind de SCRES geschikt voor de gezinnen waarmee ik werk”*. Een voorbeeld van een vraag met betrekking tot de hulpverlener was *“Ik verwacht dat het gebruik van de SCRES bijdraagt aan het in kaart brengen van de aard en de ernst van de problematiek van de gezinnen”*. En een voorbeeld van een vraag met betrekking tot de omgeving was *“Yorneo stelt mij voldoende tijd beschikbaar om de SCRES zoals bedoeld te integreren in mijn dagelijkse werk”*. Gerelateerd aan de schaalvragen waren een aantal open vragen geformuleerd om op inhoudelijk niveau meer zicht te krijgen op de verwachtingen, de voor- en nadelen en het gebruik van de uitkomsten. Aan het eind van deze vragenlijst konden de hulpverleners aangeven of zij mee wilden doen aan de focusgroep. De vragenlijst is bijgevoegd in bijlage 1.

Focusgroep

De interviewleidraad van de focusgroep en het interview zijn opgesteld nadat de uitkomsten van de vragenlijst geanalyseerd waren. De interviewleidraad was net als de vragenlijst opgedeeld in drie categorieën: vragen met betrekking tot de SCRES (innovatie),

vragen met betrekking tot de hulpverlener (gebruiker) en vragen met betrekking tot de omgeving (organisatie). De vragen die tijdens de focusgroep en het interview aan bod kwamen, gingen over opvallende en onduidelijke antwoorden op zowel de schaalvragen als de open vragen van de vragenlijst. Uit de vragenlijst kwam bijvoorbeeld naar voren dat de SCRES veel informatie oplevert. Tijdens de focusgroep is stilgestaan bij om wat voor soort informatie dit dan gaat en wat deze informatie hulpverleners precies oplevert.

Naast de interviewleidraad is een PowerPointpresentatie gemaakt waarop opvallende en onduidelijke antwoorden werden weergegeven. Deze PowerPointpresentatie werd gebruikt tijdens de focusgroep en het interview om de uitkomsten visueel te maken voor de hulpverleners. De interviewleiden van de focusgroep en het interview zijn bijgevoegd in bijlage 2 en 3. De inhoudelijke dia's van de gebruikte PowerPointpresentatie zijn bijgevoegd in bijlage 4.

Procedure

Hulpverleners voor de vragenlijst en de focusgroep zijn geworven in samenwerking met een contactpersoon bij Yorneo. De contactpersoon heeft allereerst per mail informatie over het onderzoek doorgestuurd naar alle hulpverleners werkzaam bij Hulp Na Scheiding. Vervolgens heeft de contactpersoon de link naar de vragenlijst per mail gedeeld met deze hulpverleners. De informatiebrief, waarin meer informatie over het onderzoek was opgenomen evenals de rechten van de deelnemers, was onderdeel van de vragenlijst en hulpverleners konden in de vragenlijst hun toestemming geven voor deelname aan het onderzoek. De informatiebrief voor de vragenlijst is bijgevoegd in bijlage 5. Vanwege het uitblijven van voldoende respons heeft de contactpersoon van Yorneo na twee weken nog een herinnering uitgestuurd voor de vragenlijst. De hulpverleners die de vragenlijst hadden ingevuld, kregen aan het einde van de vragenlijst de vraag of zij ook open stonden om deel te nemen aan de focusgroep. Daarbij konden zij aangeven op welke data zij beschikbaar waren. De onderzoeker heeft een datum geprikt waarop de meeste hulpverleners bij de focusgroep aanwezig konden zijn. De hulpverleners die op deze datum konden en aan hadden gegeven mee te willen doen aan de focusgroep, hebben vervolgens een mail van de contactpersoon ontvangen met daarin de datum en de informatiebrief van de focusgroep. Omdat het niet mogelijk was om een gezamenlijk moment te plannen met hulpverleners van alle locaties, is nog een extra interview ingepland met één hulpverlener van de locatie Emmen. De focusgroep vond hybride plaats waarbij drie hulpverleners op locatie aanwezig waren en één hulpverlener online aansloot via Teams. Het interview vond online plaats via

Teams. Van de focusgroep en het interview is een audio-opname opgenomen via een voicerecorder. Bij aanvang van de focusgroep en het interview hebben de participanten de toestemmingsverklaring kunnen lezen en ondertekenen. De informatiebrief voor de focusgroep is bijgevoegd in bijlage 6. De toestemmingsverklaringen van de hulpverleners die hebben deelgenomen aan de focusgroep (en het interview) zijn bijgevoegd in bijlage 7.

Analyse

Vragenlijst hulpverleners

De vragenlijst voor hulpverleners is uitgezet via Qualtrics. Vervolgens zijn de resultaten die binnenkwamen via Qualtrics geëxporteerd naar SPSS. Aan de hand van descriptieve statistiek zijn de vragenlijsten in SPSS geanalyseerd. Voor elke schaalvraag zijn de frequenties uitgedraaid en is de modus bepaald. De open vragen zijn beschrijvend samengevat.

Focusgroep

De audio-opnames zijn getranscribeerd via Word. Het coderen en de analyse is gedaan met behulp van Atlas.ti. Het kader van Braun en Clarke (2006) werd aangehouden voor de analyse van de transcriptie. Dit is een kwalitatieve, thematische analyse bestaande uit zes stappen. Stap 1, *vertrouwd raken met de data*, bestond uit het transcriberen van de data en het herhaaldelijk lezen van de data. In stap 2, *genereren van initiële codes*, zijn zinnen die relevant leken voor de onderzoeksvraag geïdentificeerd en gelabeld met een code. Er werd gebruik gemaakt van een aantal deductieve codes gebaseerd op de interviewleidraad en een aantal inductieve codes die ontstonden op basis van de transcripten. Het codeboek is bijgevoegd in bijlage 8. Stap 3, *zoeken naar thema's*, bestond uit het organiseren en groeperen van codes op basis van overeenkomsten en verschillen. In stap 4, *beoordelen van thema's*, is gecontroleerd of de codes ook daadwerkelijk passen binnen één thema of dat daar mogelijk nog wat in geschoven moest worden. In stap 5, *definiëren en verfijnen van thema's*, zijn de thema's duidelijk gedefinieerd en verfijnd in relatie tot de onderzoeksvraag. Uiteindelijk werden drie thema's gevonden. De codeboom is bijgevoegd in bijlage 9. En tot slot zijn in stap 6, *schrijven van een verslag*, de bevindingen samengevat, waarbij de geselecteerde thema's en hun interpretaties worden ondersteund door citaten en voorbeelden uit de focusgroep en het interview.

Resultaten

De vragenlijst is ingevuld door negen hulpverleners. In Tabel 1, 2 en 3 zijn de uitkomsten op de schaalvragen weergegeven. Bij de focusgroep waren vier hulpverleners aanwezig en bij het interview was één hulpverlener aanwezig. De uitkomsten van de focusgroep en het interview zijn samengenomen. Op basis van de uitkomsten van de focusgroep en het interview zijn uiteindelijk drie thema's gedefinieerd. Dat zijn *verwachtingen SCRES*, *voor- en nadelen* en *gebruik uitkomsten*. Opvallende antwoorden op de schaalvragen en de antwoorden op de open vragen zijn samen met de uitkomsten van de focusgroep en het interview hieronder per thema uitgewerkt.

Verwachtingen SCRES

Uit de vragenlijst komt naar voren dat de meeste hulpverleners neutrale verwachtingen hadden voorafgaand aan het gebruik van de SCRES-O. Ook had een groot aantal hulpverleners neutrale verwachtingen over de bijdrage van de SCRES-O aan het gehele hulpverleningstraject. Op de vraag wat de verwachtingen dan precies waren gaven vier van de negen hulpverleners aan blanco erin te zijn gestapt. Anderen verwachtten dat de SCRES-O mogelijk zou kunnen helpen bij het in kaart brengen van hoe ouders ten opzichte van elkaar staan met betrekking tot de scheiding en de kinderen en dat het voor ouders mogelijk fijn zou kunnen zijn als zij al iets kunnen aangeven voorafgaand aan het hulpverleningstraject. Een negatieve verwachting die uit de vragenlijst naar voren kwam, was dat dit weer de zoveelste vragenlijst zou zijn.

De hulpverleners die aanwezig waren bij de focusgroep gaven aan zich te kunnen vinden in de neutrale verwachtingen ten aanzien van het gebruik van de SCRES-O. De meesten gaven aan niet zo goed te weten wat zij moesten verwachten en stapten er daarom blanco in. Anderen waren ook benieuwd naar het gebruik en de uitkomsten van de SCRES-O.

“Je bent benieuwd van oké, hoe pakken we hem [SCRES-O]? Hoe neem je het mee in de kennismakingsgesprekken? Hoe gaat het een onderdeel zijn? Ga je het wel benoemen? Ga je het niet benoemen? Ga je het van tevoren lezen? Ga je erop terugkomen?”

Verder werd tijdens de focusgroep door een aantal hulpverleners genoemd dat het werken met de SCRES-O ook een lichte weerstand oproep, omdat dit weer een extra taak is binnen het werk van de hulpverlener.

Ondanks de neutrale verwachtingen over het gebruik gaven hulpverleners tijdens de focusgroep aan dat de SCRES-O helder is geïntroduceerd binnen de vakgroep. Ook kregen de hulpverleners de SCRES-O toegestuurd om zelf te ervaren hoe het was om de vragenlijst in te vullen. Hier werd positief op teruggekeken.

Uit de vragenlijst viel op dat ouders volgens hulpverleners ook neutrale verwachtingen hadden ten opzichte van het gebruik van de SCRES-O. Tegelijkertijd gaven hulpverleners in de vragenlijst aan dat ouders over het algemeen wel tevreden zijn over het gebruik van de SCRES-O. Op de vraag of ouders verwachtingen hebben over het gebruik van de SCRES-O werd tijdens de focusgroep wisselend geantwoord. Een van de hulpverleners gaf aan dat ouders niet zo geïnteresseerd zijn en een andere hulpverlener zei dat ouders het eigenlijk nooit zelf noemen. Aan de andere kant werd ook genoemd dat ouders het bespreken van de gehele SCRES-O wel als erg prettig ervoeren.

Tijdens de focusgroep is verder nog stilgestaan bij de verwachtingen ten aanzien van het aantal ingevulde lijsten. Van tevoren werd verwacht dat de lijst minder vaak door ouders zou worden ingevuld dan uiteindelijk in de praktijk gebeurt. Dit omdat de SCRES-O door de hulpverleners wordt gezien als een lange lijst, wat voor ouders mogelijk een extra drempel is om hem te doorlopen.

Voor- en nadelen

Voordelen

De meeste hulpverleners gaven in de vragenlijst aan dat het werken met de SCRES-O hen iets oplevert en dat het gebruik van de SCRES-O hen voordelen biedt. Het werken met de SCRES-O levert hulpverleners onder andere voorinformatie voor het starten van gesprekken zoals inzicht in verschillen en overeenkomsten tussen ouders, informatie over de zorgen van ouders, informatie over onderwerpen waar conflicten over zijn, inzicht in factoren die meespelen voor ouders en duidelijkheid hoe ouders ten opzichte van elkaar staan met betrekking tot de scheiding. Tevens gaven hulpverleners in de vragenlijst aan dat de SCRES-O fungeert als tool om tijdens het startgesprek vragen over te stellen. Andere voordelen die in de vragenlijst werden genoemd, waren tijds winst, het hebben van een breed perspectief en het hebben van een richting in waar de hulpverlening over moet gaan. Verder wordt de SCRES-O als geschikt gezien voor de gezinnen waarmee de hulpverleners werken. Tegelijkertijd gaven de meeste hulpverleners aan dat volgens hen ouders neutraal aankijken tegenover het invullen van de SCRES-O.

Tijdens de focusgroep is onder andere stilgestaan bij positieve ervaringen van hulpverleners met het werken met de SCRES-O. Pluspunten die daaruit naar voren kwamen, zijn het hebben van een overzicht van informatie, het hebben van gespreksstof over van alles wat ertoe doet, het krijgen van inzicht in de ouder-kindrelatie, de ouder voelt zich meteen al serieus genomen, het hebben van veel voorinformatie, het creëren van contextverheldering en het bespreekbaar maken van punten met ouders tijdens individuele afspraken.

Veel van deze punten kwamen ook naar voren in de vragenlijst, zoals het hebben van (voor)informatie. Tijdens de focusgroep werd genoemd om welke informatie het dan precies gaat: conflicten, mate van stress, verhoudingen tussen ouders, ouder-kindrelatie, houding tegenover de andere ouder, of de band met de andere ouder ondersteund wordt, hoe lang ze gescheiden zijn en mate van (on)veiligheid voor het kind. Wat met name gedeeld werd, is dat de informatie die de SCRES-O oplevert meer specifieke informatie is ten opzichte van de informatie die het aanmeldformulier oplevert.

Andere pluspunten van het werken met de SCRES-O die tijdens de focusgroep naar voren kwamen, zijn de gebruiksvriendelijkheid van de SCRES-O, het hebben van een houvast, inzicht in verschillen tussen ouders, het geeft richting in de hulpverlening en de SCRES-O bestaat uit mooie vragen. Er wordt bijvoorbeeld genoemd dat de ingevulde SCRES-O zowel online als op papier overzichtelijk en makkelijk leesbaar is. Daarnaast werd aangegeven dat het overzichtelijk is dat de vragen in de SCRES-O zijn onderverdeeld in verschillende thema's en dat de antwoordmogelijkheden gesloten zijn.

Over het hebben van een houvast werd onder andere het volgende gezegd:

“Ik gebruik hem eerlijk gezegd ook wel eens, dat heb ik 1 of 2 keer gedaan, als ik het allemaal niet meer zo congruent vind. Dat ik denk, hè, wat is het verhaal nou? Hoe staan ze er nou in? Is dit nou het eerlijke verhaal? Dat ik even die SCRES toch doorloop.”

Een andere hulpverlener geeft aan:

“Je weet in welk gesprek je stapt en je kan ook concreter terugvragen. Van, eh, je gaf dit aan, kun je ook toelichten waarom geef je dit aan? Hoe ben je op dit antwoord gekomen?”

Tevens kwam tijdens de focusgroep naar voren dat hulpverleners het als een meerwaarde zien dat verschillen tussen ouders inzichtelijk worden. Dit kwam ook naar voren in de vragenlijst. Deze verschillen worden (nog) niet besproken met beide ouders, maar er wordt wel in de

individuele gesprekken op doorgevraagd. Tegelijkertijd was er ook een vraag over de weergave van deze verschillen tussen ouders. Op dit moment moet je de lijst van moeder bijvoorbeeld sluiten om die van vader te kunnen openen:

“Ik zou wel willen dat je tegelijkertijd de lijsten kan bekijken, want volgens mij moet je nu die van vader openen en die van moeder. En dan denk ik soms: wat dacht moeder ook alweer? [...] Dan moet ik helemaal die afsluiten, moet ik weer naar die van moeder, ja, dat maakt dat ik dus denk van, ja, wat een gedoe.”

De hulpverlener vroeg zich daarbij af of het mogelijk zou zijn om te onderzoeken of beide lijsten ook gelijktijdig geopend konden worden om goed de verschillen tussen ouders te kunnen zien.

Verder gaven hulpverleners aan dat het gebruik van de SCRES-O ook gelijk richting geeft aan het gesprek dat je voert en je weet waar je met ouders op kan insteken. Dit voordeel werd ook in de vragenlijst benoemd. Daarnaast werd in de focusgroep benoemd dat de SCRES-O een aantal vragen omvat die aanvullend zijn op de instrumenten die nu al gebruikt worden.

“Als je kijkt op de tweede pagina dan heb je ook een hele mooie vraag: wie heeft naar uw mening het initiatief genomen om uit elkaar te gaan? Daarvan denken we: hele mooie toevoeging, want het is echt een beleving die niet wordt gevraagd bijvoorbeeld in het aanmeldformulier, maar die wel heel bepalend is voor ouders hoe ze aan tafel zitten al vanaf het eerste gesprek.”

Zoals boven genoemd wordt de SCRES-O vaker ingevuld dan hulpverleners in eerste instantie verwacht hadden. Wat volgens hulpverleners mogelijk bijdraagt aan de respons op de SCRES-O, is de vorm van de SCRES-O: ouders kunnen makkelijk door de vragenlijst heen doordat de SCRES-O bestaat uit gesloten vragen. Verder werd genoemd dat de taal die wordt gegeven aan het invullen van de SCRES-O mogelijk helpend is. Er wordt geen vraag gesteld, maar de SCRES-O wordt gewoon meegegeven. Daarnaast geven hulpverleners aan dat het een laagdrempelige vragenlijst is. Ten slotte werd genoemd dat de SCRES-O fungeert als een soort ijkpunt. Ouders hebben de mogelijkheid om alvast hun ei kwijt te kunnen en de hulpverlening laat zien alvast ergens mee bezig te zijn.

Nadelen

De meeste hulpverleners gaven in de vragenlijst aan dat de SCRES-O geen nadelen biedt. Toch zijn er ook hulpverleners die wel nadelen ervaren. Genoemde nadelen zijn dat de SCRES-O een zeer lange lijst is, het een zoektocht is welke dingen je wel of niet bespreekt, het doornemen veel tijd kost en het de verwachting scheidt bij ouders dat je op de SCRES-O terugkomt terwijl dit niet altijd nodig is.

Ook tijdens de focusgroep is stilgestaan bij negatieve ervaringen met de SCRES-O. Nadelen die daarbij naar voren kwamen, waren dat het een momentopname is tijdens strijd, het lastig is qua tijd om de volledige lijst bespreekbaar te maken, het een lange vragenlijst is, sommige vragen onduidelijk of tegenstrijdig zijn, er sprake is van overlap met het aanmeldformulier, er twijfels zijn over noodzaak van het gebruik en er twijfels zijn over de toegevoegde waarde van de SCRES-O.

Een van de hulpverleners heeft de gehele SCRES-O een keer besproken met beide ouders (individueel). Ondanks dat dit een positieve ervaring was, merkte deze hulpverlener ook dat het bespreken van de hele lijst erg veel tijd kost en had deze hulpverlener twijfels over wat een goede vorm is om bij de SCRES-O stil te staan.

Verder werd genoemd dat de SCRES-O een erg lange vragenlijst is, waardoor het veel tijd kost om hem helemaal door te nemen. De vraag die het bij een hulpverlener opriep, was: *welke vraag moeten we nou eigenlijk echt beantwoord hebben van ouders?* Daarnaast beaamde deze hulpverlener dat er niet anders in gesprek wordt gegaan of dat de SCRES-O in gesprek aan bod komt.

“Wat bij ons één van de ervaringen is, wat mijn collega’s zeiden, is dat de SCRES-O niet een opzienbarende toevoeging is.”

Diezelfde hulpverlener sprak ook twijfels uit over of het noodzakelijk is om de SCRES-O als instrument in te zetten of dat het makkelijker is om een houvast te creëren voor hulpverleners om vragen uit de SCRES-O zelf te kunnen stellen in gesprek met ouders. Andere hulpverleners konden zich niet vinden in het beeld dat de SCRES-O niet van toegevoegde waarde is:

“Ik kan mij eigenlijk niet voorstellen dat het je niet iets zal opleveren. Het is altijd informatie.”

Wat tevens naar voren kwam, is dat een aantal vragen uit de SCRES-O onduidelijk of tegenstrijdig zijn. Zo moeten ouders aan het begin van de SCRES-O invullen om hoeveel kinderen het gaat, maar daarbij is onduidelijk dat het alleen gaat om de aangemelde kinderen van het hulpverleningstraject. Verder is in sommige vragen sprake van een dubbele tegenstelling of de vraagstelling draait van een positieve naar een negatieve stelling.

Ook kwam een aantal keer naar voren dat de SCRES-O overlap heeft met het aanmeldformulier dat binnen Hulp Na Scheiding gebruikt wordt. Zo wordt de achtergrondinformatie die in de SCRES-O uitgevraagd wordt, ook al uitgevraagd in het aanmeldformulier. Er werden vraagtekens gezet bij het gebruik van beide instrumenten:

“Vinden we het aanvullend op het aanmeldformulier? Vinden we het in plaats van het aanmeldformulier? Zijn we op zoek naar, eh, hoe we de formulieren zeg maar, wat is daarin het doel? Want en de SCRES en het aanmeldformulier, allebei, vind ik geen aanvulling, vind ik een overload.”

Een aantal hulpverleners vroegen zich daarbij af of er mogelijk een combinatie gemaakt kan worden van beide instrumenten.

Gebruik uitkomsten

Hulpverleners gaven in de vragenlijst aan het wel belangrijk te vinden om met de SCRES-O meer zicht te krijgen op de aard en de ernst van de problematiek in de gezinnen, maar zij gaven aan het minder belangrijk te vinden om met de SCRES-O te komen tot de meest passende zorg voor de gezinnen. Manieren die in de vragenlijst werden genoemd om meer zicht te krijgen op de aard en de ernst van de problematiek middels de uitkomsten van de SCRES-O zijn het bespreekbaar maken van de uitkomsten met cliënten, het doornemen van de uitkomsten (met betrokken collega's), het inzicht krijgen in de problemen en verschillen tussen ouders en het in kaart brengen van de strijddynamiek van ouders. Manieren die genoemd worden om te komen tot de meest passende zorg middels de uitkomsten van de SCRES-O zijn onder andere het bespreekbaar maken van de uitkomsten van cliënten, het in kaart brengen van de zorgen om vervolgens in afstemming met ouders te kijken wat de precieze context is en hoe deze begrepen moet worden en het onderzoeken of er een samenwerking ontstaat of dat het toch meer aan paralleltraject gaat worden. Tegelijkertijd zijn er ook hulpverleners die de meerwaarde hier niet van inzien of zij geven aan andere instrumenten te gebruiken om te komen tot de meest passende zorg.

Verder is opvallend dat hulpverleners in de vragenlijst over het algemeen aangeven voldoende informatie, materialen en kennis te hebben om goed te kunnen werken met de SCRES-O, maar dat er ook een aantal hulpverleners zijn die het hier niet mee eens zijn. In de focusgroep kwam ook naar voren dat de meeste hulpverleners voldoende toegang hebben tot informatie, materialen en kennis om de SCRES-O goed te kunnen gebruiken. Hierbij werd vooral verwezen naar de betrokken gedragswetenschapper. Tegelijkertijd geeft een van de hulpverleners aan dat hier mogelijk nog wel meer uit gehaald kan worden door bijvoorbeeld de vragenlijsten te bespreken tijdens casuïstiek of om eens in de zoveel tijd bij elkaar te gaan zitten om ervaringen met de SCRES-O uit te wisselen en om hem weer op scherp te zetten.

“Ik denk, ja, we kunnen daar denk ik wel meer van leren, van weten, van wat kunnen we ermee, wat doe jij ermee, zo. Dus ja, ik heb alle informatie en materialen? Denk ik, nee dat is nog niet zo. [...] Beschik ik over voldoende kennis? Nee, maar dat kan ook niet denk ik. Het is allemaal nog zo nieuw.”

Er werd tijdens de focusgroep aangegeven dat er mogelijk verschillen zijn tussen de locaties in de mate van het gebruik van de SCRES-O en de toegang tot informatie, kennis en materialen, omdat de ene locatie een gedragswetenschapper heeft die meer een promotor is van de SCRES-O dan op de andere locatie.

“Je merkt het gewoon wel in hoe bevlogen je bent met de vragenlijst [SCRES-O]. Dat jullie daar in [locatie] op een andere manier in meegenomen zijn en mee warm gehouden worden dan dat ik ervaar.”

Uit de vragenlijst bleek dat de meeste hulpverleners de SCRES-O met de ouder bespreken. Er zijn verschillende manieren waarop hulpverleners dit doen. Het meest voorkomende antwoord in de vragenlijst was het bespreekbaar maken van opvallende antwoorden. Andere antwoorden waren het benoemen dat de hulpverlener de SCRES-O gelezen had, het bespreken van de krachten van het gezin, het bespreken van de belemmeringen en problemen voor de ouder en het globaal bij langs gaan van de SCRES-O.

Wanneer ervoor wordt gekozen om de SCRES in te zetten in het hulpverleningstraject kwam uit de focusgroep naar voren dat met name tijdens de individuele gesprekken in de oriëntatiefase de SCRES-O besproken wordt. Naast dat de SCRES-O wordt gebruikt in gesprekken met ouders, gaven hulpverleners aan de SCRES-O ook voor andere doeleinden te

gebruiken, namelijk als voorbereiding, voor het opstellen van hypothesen, als houvast tijdens het hulpverleningstraject, als instrument voor een check op veiligheid en voor extra achtergrondinformatie, zoals inzicht krijgen in verschillen tussen beide ouders. Als aanvulling op de manieren waarop de SCRES-O op dit moment gebruikt wordt, werd een behoefte uitgesproken om een overzicht te creëren van welke informatie uit de SCRES-O je waar in het hulpverleningstraject nodig hebt. Dit omdat de SCRES-O een erg lange vragenlijst is en de verwachting van een van de hulpverleners is dat je niet direct alle informatie nodig hebt.

De vorm waarin de SCRES-O tijdens de gesprekken aan bod komt, zijn de hulpverleners nog wat zoekende en dit wisselt ook per hulpverlener en per casus.

“De ene keer hebben we zoiets van, ja dit zetten we in of ja daar komt iets uit waar we iets mee willen. En de andere keer denken we van, nee we gaan eerst het gesprek aan en kijken of we daarna iets willen toevoegen.”

Een hulpverlener gaf aan nog zoekende te zijn wat een prettige vorm is om de SCRES-O in te bespreken en deelde een ervaring met het bespreken van de gehele lijst met ouders:

“We wilden daar eigenlijk een kwartiertje voor nemen, maar uiteindelijk gaven ouders beide ook aan, was wel individueel, maar ze vonden het uiteindelijk dus heel prettig om, wel de punten waar wij vragen over hadden of waar zij zelf nog extra aanvullende informatie over hadden, om dat bespreekbaar te maken. Maar bij beide ouders waren we gewoon wel een heel uur daaraan kwijt zeg maar.”

Uit de focusgroep kwam verder naar voren dat welke onderdelen of informatie uit de SCRES-O besproken wordt, wisselt per gesprek. Sommige hulpverleners gaven aan opvallende antwoorden te bespreken, anderen bespreken ook de krachten van het gezin. Wat verder genoemd werd is dat hulpverleners ouders een spiegel voorleggen middels de ingevulde SCRES-O. Sommigen noemen enkel even dat ze hebben gezien dat de vragenlijst is ingevuld door ouders. Overkoepelend kwam naar voren dat in gesprek het kind centraal wordt gesteld.

Op de vraag hoe hulpverleners bepalen welke onderdelen of informatie dan wel of niet besproken wordt, komt naar voren dat dit gaat op gevoel, dit gaat scannend, er is oog voor bepaalde vragen (zoals: “kind is getuige van ruzie”) en als belangrijkste parameter wordt er gekeken naar extremen:

“Ik denk niet dat je specifiek kan zeggen, dat onderdeel altijd. Wat ik denk dat het allemaal wel belangrijk kan zijn. Het is meer de mate waarin iets heel veel wordt, zeg maar. Kijk, je kan wel iets, een bepaald onderdeel kan wel één dingetje, oh hè, dit vind ik wat moeilijk of dat. Maar als het echt wat extremer wordt dan zou ik daar wel op doorvragen.”

Tijdens de focusgroep is ook stilgestaan bij het mogelijk gebruiken van de SCRES-K binnen Hulp Na Scheiding. Hier werd wisselend op gereageerd. De één denkt dat het voor kinderen heel lastig is om de SCRES-K in te vullen:

“Ik weet niet of ik dan de vragenlijst zou inzetten om dat van kinderen te vragen. En je zou dan nog kunnen zeggen: ja, maar je kan het wel als instrument gebruiken in gesprekken met ouders. Maar alsnog belast je dat kind, omdat de informatie die het kind heeft gegeven dat je die in gaat zetten in gesprek.”

De ander geeft aan positief tegenover het gebruik aan te kijken. En weer een ander geeft aan dat het pas mogelijk is om hier iets over te zeggen als er mee gewerkt is. Het beeld dat gedeeld werd, was dat het van belang is om per casus te overwegen of het van meerwaarde is, omdat niet in alle casussen kind-gesprekken plaatsvinden. Daarnaast werd voor het invullen van de SCRES-K de voorkeur gegeven om dit dan samen met hulpverlening te doen om een neutrale omgeving te creëren.

Tabel 1*Frequenties vragenlijst hulpverleners*

Vraag	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens	Niet van toepassing
Vragen met betrekking tot de SCRES						
1. De SCRES sluit goed aan bij het werkproces van Hulp na Scheiding.	-	-	-	5	4	
2. De SCRES is te ingewikkeld voor mij om te kunnen gebruiken.	3	6	-	-	-	
3. Het werken met de SCRES levert mij iets op.	2	-	-	5	2	
4. Ik vind de SCRES geschikt voor de gezinnen waarmee ik werk.	-	-	-	4	5	
Vragen met betrekking tot de hulpverlener						
5. Het gebruik van de SCRES biedt voor mij voordelen.	-	1	1	5	2	
6. Het gebruik van de SCRES biedt voor mij nadelen.	3	4	-	2	-	
7. Ik vind het belangrijk met de SCRES meer zicht te krijgen op de aard en de ernst van de problematiek bij de gezinnen.	-	1	-	6	2	
8. Ik vind het belangrijk om met de SCRES te komen tot de meest passende zorg voor het gezin.	1	0	4	4	-	
9. Ik vind dat het tot mijn functie behoort om de SCRES te gebruiken.	-	-	3	6	-	
10. Ouders zijn over het algemeen tevreden als ik de SCRES gebruik.	-	-	3	6	-	
11. Kinderen zijn over het algemeen tevreden als ik de SCRES gebruik.	-	-	1	-	-	8

12. Ouders hebben over het algemeen geen probleem met het invullen van de SCRES.	-	-	6	2	1	
13. Kinderen hebben over het algemeen geen probleem met het invullen van de SCRES.	-	-	1	-	-	8
14. Ik kan op voldoende hulp van mijn collega's binnen Hulp Na Scheiding rekenen mocht ik die nodig hebben bij het gebruik van de SCRES.	-	-	-	4	5	
15. Ik heb alle informatie en materialen om goed te kunnen werken met de SCRES.	-	-	2	6	-	
16. Ik beschik over voldoende kennis om de SCRES te kunnen gebruiken.	-	1	2	6	-	
<hr/> Vragen met betrekking tot de omgeving <hr/>						
17. Yorneo stelt mij voldoende tijd beschikbaar om de SCRES zoals bedoeld te integreren in mijn dagelijks werk.	-	-	1	7	1	
18. Ik heb binnen Yorneo makkelijk toegang tot informatie over het gebruik van de SCRES.	-	-	1	7	1	

Noot. Modus is vetgedrukt weergegeven.

Tabel 2*Frequenties vragenlijst hulpverleners*

Vraag	Ze er ze ker niet	Zeker niet	Neutraal	Zeker wel	Ze er ze ker niet	Niet van toepassing
Vragen met betrekking tot de hulpverlener						
19. Ik verwacht dat het gebruik van de SCRES bijdraagt aan het gehele hulpverleningstraject.	1	-	4	3	1	
20. Ik verwacht dat het gebruik van de SCRES bijdraagt aan het in kaart brengen van de aard en de ernst van de problematiek van de gezinnen.	-	1	1	7	-	
21. Ik verwacht dat het gebruik van de SCRES bijdraagt om te komen tot de meest passende zorg voor het gezin.	-	1	3	5	-	
22. Ik bespreek de door de ouder-ingevulde SCRES-O met de ouder.	-	-	1	6	2	
23. In hoeverre verwachten ouders dat u de SCRES-O gebruikt?	-	1	6	2	-	
24. Indien u dat zou willen, denkt u dat het u dan lukt om bij iedere ouder een SCRES-O af te nemen?	-	-	2	6	1	
25. In hoeverre verwachten kinderen dat u de SCRES-K gebruikt?	-	-	1	-	-	8
26. Indien u dat zou willen, denkt u dat het u dan lukt om bij ieder kind een SCRES-K af te nemen?	-	-	1	2	1	5

Noot. Modus is vetgedrukt weergegeven.

Tabel 3*Frequenties vragenlijst hulpverleners*

Vraag	Zeer negatief	Negatief	Neutraal	Positief	Zeer positief	Niet van toepassing
Vragen met betrekking tot de hulpverlener						
27. Wat waren uw verwachtingen van de SCRES voorafgaand aan het gebruik?	-	-	6	3	-	

Noot. Modus is vetgedrukt weergegeven.

Discussie

Tot op heden was er nog geen zicht op het implementatieproces van de SCRES-O en de SCRES-K binnen jeugdhulporganisaties. Met dit onderzoek is getracht om de implementatie van de SCRES-O en de SCRES-K bij Hulp Na Scheiding binnen Yorneo in kaart te brengen door inzicht te krijgen in de ervaringen van de hulpverleners die werken met de SCRES-O en de SCRES-K. Door middel van een vragenlijst en een focusgroep is inzicht verkregen in de verwachtingen van hulpverleners, de voor- en nadelen van de SCRES-O volgens hulpverleners en het gebruik van de uitkomsten van de SCRES-O door hulpverleners.

Voorafgaand aan de implementatie van de SCRES stonden hulpverleners er blanco in. Tegelijkertijd waren zij benieuwd wat de SCRES hen mogelijk zou opleveren. Uit het MIDI weten we dat er sprake is van een betere implementatie en een hogere mate van gebruik van de SCRES als hulpverleners hogere verwachtingen voorafgaand aan het gebruik (Fleuren et al., 2014^a). Mogelijk dat de neutrale verwachtingen van hulpverleners ervoor hebben gezorgd dat de SCRES op dit moment minder vaak wordt ingezet en gebruikt dan verwacht werd bij hogere verwachtingen.

Hulpverleners geven in de vragenlijst en de focusgroep aan dat zij verschillende voordelen ervaren van het gebruik van de SCRES-O. Het voornaamste voordeel dat werd genoemd, is het verkrijgen van (extra) informatie geclusterd in verschillende thema's. Uit de vragenlijst kwam verder naar voren dat hulpverleners weinig tot geen nadelen ervaren van het gebruik van de SCRES. Wanneer we opnieuw naar het MIDI kijken, zien we dat een hoge mate van gebruik wordt voorspeld bij het ervaren van voordelen en het uitblijven van nadelen (Fleuren et al., 2014^a).

Aan de andere kant kwam in de focusgroep wel naar voren dat sommige hulpverleners nadelen ervaren van het gebruik van de SCRES-O. Het vaakst genoemde nadeel was dat de SCRES-O een lange lijst is en het doornemen daardoor veel tijd kost. Onderzoek wijst uit dat de lengte van de vragenlijst invloed heeft op de hoeveelheid respondenten. Hoe langer de vragenlijst, hoe meer respondenten afhaken (Sahlqvist et al., 2011). Toch geven hulpverleners aan dat de meeste ouders de SCRES-O invullen. Met name hulpverleners ervaren de lange vragenlijst als een belemmering, omdat het doornemen veel tijd kost. Het MIDI stelt dat de mate waarin de SCRES-O nadeel oplevert voor de hulpverlener en de hoeveelheid tijd die beschikbaar is om de SCRES-O te kunnen gebruiken invloed hebben op het verloop van de implementatie (Fleuren et al., 2014^b). Hoe groter het doornemen van de SCRES-O voor

hulpverleners een belemmering is en hoe minder tijd zij beschikbaar hebben om de SCRES-O goed te gebruiken, hoe minder goed de implementatie verloopt.

Met betrekking tot het gebruik van de uitkomsten van de SCRES-O geven hulpverleners aan de uitkomsten met name in de individuele gesprekken met ouders in de oriëntatiefase te gebruiken. Hulpverleners zijn nog wel wat zoekende in welke vorm het best passend is om de uitkomsten te bespreken. We weten uit onderzoek dat het belangrijk is om de uitkomsten van een vragenlijst terug te koppelen aan de cliënt, omdat het bespreken van de uitkomsten bevorderlijk is voor zowel de motivatie van de cliënt als voor de hulpverlener (Aafjes-van Doorn & De Jong, 2022). Er bestaan verschillende manieren om de uitkomsten van de SCRES-O te bespreken met ouders. Het Samenwerkingsverband Effectieve Jeugdhulp Nederland (SEJN) heeft een hulpmiddel ontwikkeld waarmee hulpverleners de uitkomsten van vragenlijsten met ouders en kinderen kunnen bespreken (Nederlands Jeugdinstituut, z.d.). Dit lijkt ook een passende manier voor het bespreken van de SCRES-O. Deze aanpak bestaat uit het *herkennen, begrijpen, waarderen en verbeteren* van de uitkomsten. Voorafgaand aan deze stappen maakt de hulpverlener een lijstje met sterke kanten en aandachtspunten die uit de SCRES-O naar voren komen (SEJN, z.d.^a). Bij de eerste stap vraagt de hulpverlener zich af of de uitkomsten overeenkomen met het beeld dat er al is. Vervolgens wordt samen met de ouder gekeken hoe de uitkomsten verklaard kunnen worden. Daarna wordt stil gestaan bij wat al goed genoeg is. Tot slot is er ruimte om doelen te stellen en te kijken waar nog aan gewerkt kan worden (SEJN, z.d.^b).

Sterktes en beperkingen

Het onderzoek heeft inzicht gegeven in de belemmerende en bevorderende factoren van de implementatie van de SCRES in een hulpverleningssetting. Een van de sterktes van dit onderzoek is het gebruik van verschillende meetinstrumenten, namelijk een vragenlijst en een focusgroep. Het voordeel van het gebruik van deze twee meetinstrumenten is dat zowel geprofiteerd is van kwantitatieve als kwalitatieve inzichten (Bryman, 2006). Met behulp van de vragenlijst waren we in staat om in de breedte een goed beeld te krijgen van de ervaringen van hulpverleners met de SCRES. Onduidelijke en opvallende uitkomsten konden vervolgens tijdens de focusgroep besproken worden om een zo compleet en holistisch mogelijk beeld te krijgen van de ervaringen van hulpverleners wat betreft de implementatie van de SCRES.

Wat hier ook aan heeft bijgedragen en wat een tweede sterkte van dit onderzoek is, is het feit dat de interviewleidraad van de focusgroep (en het interview) pas is opgesteld nadat de uitkomsten van de vragenlijst geanalyseerd waren. Door de interviewleidraad te baseren op

de uitkomsten van de vragenlijst kon in de focusgroep gefocust worden op de belangrijkste en meest relevante thema's die al in de vragenlijst naar voren kwamen. Ook konden de vragen die tijdens de focusgroep aan bod kwamen meer specifiek geformuleerd worden wat ervoor heeft gezorgd dat het gesprek ook daadwerkelijk ging over de meest relevante factoren en ervaringen (Onwuegbuzie et al., 2009).

Een derde sterkte is dat hulpverleners van verschillende locaties hun ervaringen hebben kunnen delen over het gebruik van de SCRES. Dit heeft ons in staat gesteld om een meer representatief beeld te krijgen van de implementatie van de SCRES binnen Yorneo. Mogelijk heeft de variatie in de context waarin de hulpverleners werken invloed op de manier waarop de implementatie bij hen verloopt. Door hulpverleners van de verschillende locaties gesproken te hebben is een zo compleet mogelijk beeld gecreëerd wat betreft de implementatie van de SCRES binnen Yorneo.

Ondanks deze sterktes kent het onderzoek ook enkele beperkingen. Een eerste beperking is dat niet alle hulpverleners die bij de focusgroep aanwezig waren al gebruik hadden gemaakt van de SCRES in gesprekken met ouders of voor andere doeleinden. Als gevolg hiervan vonden zij het lastig om op sommige vragen een antwoord te formuleren of gaven zij een hypothetisch antwoord. Dit kan mogelijk invloed hebben gehad op de uitkomsten van het onderzoek. Het enige inclusie criterium voor dit onderzoek om deel te nemen aan de focusgroep was werkzaam zijn bij Hulp Na Scheiding binnen Yorneo. Voor vervolgonderzoek zou het mooi zijn om als inclusie criterium bijvoorbeeld mee te nemen dat hulpverleners al gebruik hebben gemaakt van de SCRES in hun werk om deel te mogen nemen aan het onderzoek, omdat het onderzoek zich richt op de ervaringen van hulpverleners met de SCRES.

Een tweede beperking in dit onderzoek is dat enkel gekeken naar de implementatie van de SCRES bij één jeugdhulporganisatie. Om beter zicht te krijgen op de implementatie van de SCRES is het ook belangrijk om te kijken naar de implementatie bij andere jeugdhulporganisaties. Zo kan de generaliseerbaarheid van de belemmerende en bevorderende factoren van de implementatie van de SCRES vergroot worden.

Een derde beperking is dat de vragenlijst die onder hulpverleners verspreid is niet door alle hulpverleners is ingevuld. Negen van de zestien hulpverleners die werkzaam zijn binnen Hulp Na Scheiding bij Yorneo hebben de vragenlijst uiteindelijk ingevuld. Mogelijk hebben de hulpverleners die de vragenlijst niet hebben ingevuld andere kenmerken dan de hulpverleners die de vragenlijst wel hebben ingevuld, bijvoorbeeld wat betreft motivatie ten aanzien van het gebruik van de SCRES. Hulpverleners die de vragenlijst niet hebben ingevuld

zouden de vragenlijst wellicht negatiever ingevuld hebben dan de groep hulpverleners die de vragenlijst wel heeft ingevuld.

Ten slotte was van de locatie Hoogeveen en Emmen maar één hulpverlener aanwezig bij de focusgroep (en het interview). In eerste instantie was het idee om van elke locatie twee tot drie hulpverleners te spreken. Helaas was dit in de praktijk niet mogelijk. Het kan zijn dat bepaalde ervaringen nu niet belicht zijn, omdat elke hulpverlener de SCRES op zijn of haar eigen manier inzet.

Implicaties

Samenvattend heeft dit onderzoek nieuwe inzichten opgeleverd ten aanzien van het verloop van de implementatie van de SCRES binnen een jeugdhulporganisatie. Hoewel er enkele beperkingen zijn, bieden de bevindingen waardevolle inzichten voor de praktijk. Een implicatie voor de praktijk is om bij andere jeugdhulporganisaties stil te staan bij de verwachtingen van hulpverleners en om taal te geven aan de opbrengsten van het gebruik van de SCRES. We weten uit het MIDI dat de verwachtingen van hulpverleners bepalend zijn voor het verloop van de implementatie van de SCRES (Fleuren et al., 2014^a). Door aandacht te hebben voor de verwachtingen die hulpverleners hebben, kunnen deze mogelijk positief worden beïnvloed om een zo optimaal mogelijke implementatie te bewerkstelligen.

Een andere implicatie voor de praktijk is om te onderzoeken in hoeverre hulpverleners de tijd hebben om de SCRES zoals bedoeld te integreren in hun werk. Uit het onderzoek kwam naar voren dat hulpverleners het doornemen van de vragenlijst als een belemmering ervaren. Wanneer blijkt dat hulpverleners onvoldoende tijd beschikbaar wordt gesteld om de SCRES zoals bedoeld te integreren kan daar mogelijk op worden bijgestuurd zodat hulpverleners de SCRES zoals bedoeld kunnen gebruiken in hun werk.

Verder zien we dat de manier waarop de SCRES-O bespreekbaar wordt gemaakt tijdens de hulpverleningstrajecten enorm uiteenloopt. Een implicatie voor de praktijk, en waar ook een behoefte ligt vanuit de hulpverleners, is om eens in de zoveel tijd bij elkaar te gaan zitten in de vorm van een focusgroep om ervaringen met de SCRES(-O) uit te wisselen en om de SCRES(-O) weer op scherp te zetten. Positieve ervaringen die daarbij besproken worden, kunnen wellicht andere hulpverleners motiveren om de SCRES ook te gaan gebruiken. Mogelijk kunnen ook trainingen worden gegeven waarin uitleg wordt gegeven over hoe de uitkomsten van de SCRES gebruikt kunnen worden.

Daarnaast is een advies om in vervolgonderzoek ook te kijken naar de implementatie van de SCRES die bij afronding van het hulpverleningstraject wordt afgenomen. In dit

onderzoek kon enkel gefocust worden op de ervaringen van hulpverleners met de SCRES die bij aanvang wordt afgenomen vanwege het feit dat de SCRES nog maar korte tijd geleden is geïntroduceerd binnen Yorneo. Wellicht dat andere factoren een rol spelen in de implementatie van de SCRES die bij afronding van een hulpverleningstraject wordt afgenomen.

Ten slotte hopen we met dit onderzoek een eerste aanleiding te zijn in het doen van onderzoek naar de implementatie van de SCRES binnen jeugdhulporganisaties. Huidig onderzoek heeft veel interessante inzichten opgeleverd ten aanzien van de implementatie van de SCRES(-O) binnen Yorneo. Het is daarom ook interessant om dit te onderzoeken bij andere jeugdhulporganisaties of bij meerdere jeugdhulporganisaties tegelijkertijd. Zodoende kan het gebruik van de SCRES geoptimaliseerd worden, waardoor meer zicht komt op de ernst van de problematiek bij gezinnen en scheidingshulp inzichtelijk kan worden gemaakt met uiteindelijk als doel om betere zorg te kunnen bieden.

Literatuur

- Aafjes-van Doorn, K. & De Jong, K. (2022). How to make the most of routine outcome monitoring (ROM): a multitude of clinical decisions and nuances to consider. *Journal of Clinical Psychology*, 78(10), 2054-2065. <https://doi.org/10.1002/jclp.23438>
- Amato, P.R. (2001). Children of divorce in the 1990s: An update of the Amato and Keith (1991) meta analysis. *Journal of Family Psychology*, 15, 355-370.
- Barkham, M., De Jong, K., Delgadillo, J. & Lutz, W. (2023). Routine outcome monitoring (rom) and feedback: Research review and recommendations. *Psychotherapy Research*, 33(7), 841-855. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1080/10503307.2023.2181114>
- BergOp (2021). *Scheidingshulp in kaart met de SCRES*. Geraadpleegd op 06 oktober 2023 op <https://www.bergop.info/uitgelicht/scheidingshulp-in-kaart-met-de-sces-1>
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Bryman, A. (2006). Integrating quantitative and qualitative research: how is it done? *Qualitative Research*, 6(1), 97-113. <https://doi.org/10.1177/1468794106058877>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2021). *Kinderen die de scheiding van ouders meemaakten, 1999, 2009, 2019* [database]. Geraadpleegd op 12 september 2023 via <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2021/50/kinderen-die-scheiding-ouders-meemaakten-1999-2009-2019>
- Cottyn, L. (2021). *Complexe scheiding: uit de maalstroom van conflict. Een systemische gids voor hulpverleners*. Amsterdam: Boom.
- Fleuren, M.A.H., Paulussen, T.G.W.M., Van Dommelen, P. & Van Buuren, S. (2014^a). Towards a measurement instrument for determinants of innovations. *International Journal for Quality in Health Care*, 26(5), 501-510. <https://doi.org/10.1093/intqhc/mzu060>
- Fleuren, M.A.H., Paulussen, T.G.W.M., Van Dommelen, P. & Van Buuren, S. (2014^b). *Measurement instrument for determinants of innovations (MIDI)*. Leiden: TNO.
- Goorden, O., Janssen, B. & Valk, I. van der (2021^a). *SCRES-O: Screening en evaluatie bij scheidingshulp*. Geraadpleegd op 14 oktober 2023 via https://www.bergop.info/_uploaded/vragenlijsten/Vignet-SCRES-O.pdf
- Goorden, O., Janssen, B. & Valk, I. van der (2021^b). *SCRES-K: Screening en evaluatie bij scheidingshulp*. Geraadpleegd op 14 oktober 2023 via https://www.bergop.info/_uploaded/vragenlijsten/Vignet-SCRES-K.pdf
- Harman, J.J., Leder-Elder, S. & Biringen, Z. (2016). Prevalence of parental alienation drawn

- from a representative poll. *Children and Youth Services Review*, 16, 62-66.
<https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2016.04.021>
- Harrison, M., Baker, J., Twinamatsiko, M. & Milner-Gulland, E.J. (2015). Profiling unauthorized natural resource users for better targeting of conservation interventions. *Conservation Biology: the journal of the Society for Conservation*, 29(6), 1636-1646.
<https://doi.org/10.1111/cobi.12575>
- Hetherington, E.M. & Elmore, A.M. (2004). The intergenerational transmission of couple instability. In P.L. Chase-Lansdale, K. Kiernan, & R.J. Friedman (Eds.), *Human development across lives and generations: The potential for change* (pp. 171-203). New York: Cambridge University Press.
- Hetherington, E.M. & Kelly, J. (2002). *For better or for worse: Divorce reconsidered*. New York: W.W. Norton & Co.
- Kelly, J.B. (2007). Children's living arrangements following separation and divorce: Insights from empirical and clinical research. *Family process*, 46(1), 35-52.
<https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2006.00190.x>
- Lansford, J.E. (2009). Parental divorce and children's adjustment. *Perspectives on Psychological Science*, 4(2), 140-152. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6924.2009.01114.x>
- Lambert, M.J. (2010). *Prevention of treatment failure: The use of measuring, monitoring, and feedback in clinical practice*. American Psychological Association.
- Leung, F.H., & Savithiri, R. (2009). Spotlight on focus groups. *Canadian family physician Medecin de famille canadien*, 55(2), 218-219.
- Malone, P.S., Lansford, J.E., Castellino, D.R., Berlin, L.J., Dodge, K.A., Bates, J.E. & Pettit, G.S. (2004). Divorce and child behavior problems: Applying latent change score models to life event data. *Structural Equation Modeling: a multidisciplinary journal*, 11(3), 401-423. https://doi.org/10.1207/s15328007sem1103_6
- Nederlands Jeugdinstituut (2023^a). *Oorzaken en gevolgen van een complexe scheiding*. Geraadpleegd op 17 december 2023 via <https://www.nji.nl/scheiding/oorzaken-en-gevolgen-van-een-complexe-scheiding>
- Nederlands Jeugdinstituut (2023^b). *Co-ouderschap en andere vormen van ouderschap*. Geraadpleegd op 18 december 2023 via <https://www.nji.nl/scheiding/welke-vormen-van-ouderschap-zijn-er>
- Nederlands Jeugdinstituut (z.d.). *Meten, spreken en verbeteren voor professionals*.

- Geraadpleegd op 28 mei 2024 via <https://www.nji.nl/effectieve-jeugdhulp/meten-spreken-en-verbeteren-voor-professionals#verbeteren-tijdens-de-hulpverlening>
- Onwuegbuzie, A.J., Dickinson, W.B., Leech, N.L. & Zoran, A.G. (2009). A Qualitative Framework for Collecting and Analyzing Data in Focus Group Research. *International Journal of Qualitative Methods*, 8(3), 1-21.
<https://doi.org/10.1177/160940690900800301>
- Pedro-Carroll, J. (2017). *Kinderen op de eerste plaats. Bewezen werkzame opvoedstrategieën bij scheiding*. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
- Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming (2020). *Scheiding en problemen van jeugdigen. Gevolgen van een ouderlijke scheiding voor jeugdigen*. Geraadpleegd op 22 januari 2024 via <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/scheiding/gevolgen-van-een-ouderlijke-scheiding-voor-jeugdigen/complex-scheidingen/>
- Rouvoet, A. (2019). *Uitvoeringsprogramma Scheiden zonder Schade*. Den Haag: programma Scheiden zonder Schade.
- Sahlqvist, S., Song, Y., Bull, F., Adams, E., Preston, J. & Ogilvie, D. Effect of questionnaire length, personalization and reminder type on response rate to a complex postal survey: randomized controlled trial. *BMC Medical Research Methodology*, 11(62), 1-8.
<https://doi.org/10.1186/1471-2288-11-62>
- SEJN (z.d.^a). *Profielen van vragenlijsten lezen*. Geraadpleegd op 28 mei 2024 via <https://www.sejn.nl/wp-content/uploads/2019/05/Checklist-Profielen-van-vragenlijsten-lezen.pdf>
- SEJN (z.d.^b). *Bespreken van uitkomsten van ouders en jongeren*. Geraadpleegd op 28 mei 2024 via <https://www.sejn.nl/wp-content/uploads/2019/05/Checklist-Bespreken-van-uitkomsten-met-ouders-en-jongeren.pdf>
- Spruijt, E. (2007). *Scheidingskinderen. Overzicht van recent sociaal-wetenschappelijk onderzoek naar de gevolgen van ouderlijke scheiding voor kinderen en jongeren*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Spruijt, E. (2009). *Kinderen en echtscheiding*. Geraadpleegd op 21 september via <https://www.descheidingsdeskundige.nl/wp-content/uploads/2014/12/Onderzoek-Kinderen-en-echtscheiding-Ed-Spruijt.pdf>
- Spruijt, E., Kormos, H., Burggraaf, C. & Steenweg, A. (2002). *Het verdeelde kind. Literatuuronderzoek omgang na scheiding*. Utrecht: Universiteit Utrecht.
- Sun, Y. & Li, Y. (2001). Marital disruption, parental investment, and children's academic achievement: A prospective analysis. *Journal of Family Issues*, 22(1), 27-62.

<https://doi.org/10.1177/019251301022001002>

- Tilden, T. & Whittaker, K.J. (2022). Using ROM in family therapy. *Journal of Clinical Psychology*, 78(10), 1973-1985. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1002/jclp.23398>
- UNICEF (2017). *Verdrag inzake de Rechten van het Kind*. Geraadpleegd op 22 januari 2024 via <https://www.unicef.nl/files/Unicef-kinderrechtenverdrag-2019.pdf>
- Universiteit Utrecht (z.d.). *Info over SCRES*. Geraadpleegd op 25 september 2023 via <https://www.uu.nl/onderzoek/scres/info-over-scres>
- Valk, I. van der, Berg, G. van den, Veldt, M.C.A.E. van der, Anthonijsz, I. & Spruijt, E. (2020). *Richtlijn scheiding en problemen van jeugdigen voor jeugdhulp en jeugdbescherming*. Beroepsvereniging van professionals in sociaal werk, Nederlands instituut van psychologen, Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen.
- Van Yperen, T., Veerman, J.W. & Bijl, B. (2017). *Zicht op Effectiviteit. Handboek voor resultaatgerichte interventies in de jeugdsector*. Rotterdam: Lemniscaat.
- Weaver, J.M. & Schofield, T.J. (2015). Mediation and moderation of divorce effects on children's behavior problems. *Journal of family psychology: JFP: journal of the Division of Family Psychology of the American Psychological Association (Division 43)*, 29(1), 39-48. <https://doi.org/10.1037/fam0000043>
- Yorneo (2016). *Behandelvisie voor hulpverlening aan kinderen en ouders in complexe echtscheidingsituaties*.
- Yorneo (2021). *Strategisch Perspectief 2025*. Geraadpleegd op 19 januari 2024 via https://www.yorneo.nl/uploads/pdfs/Over_ons/anbi/strategischperspectief-eindversie-v21.02.pdf

Bijlagen

Bijlage 1 Vragenlijst hulpverleners

Beste hulpverlener van Yorneo,

Hartelijk dank voor uw interesse in deze vragenlijst. Deze vragenlijst maakt onderdeel uit van een onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen dat zich richt op de ervaringen van hulpverleners met de SCRES-O en SCRES-K binnen Yorneo. Yorneo heeft de RuG gevraagd om onderzoek te doen naar het verloop van de implementatie van de SCRES, zodat waar nodig bijgestuurd kan worden om een zo optimaal mogelijke implementatie te realiseren. De ervaringen van hulpverleners worden onder andere door middel van deze vragenlijst onderzocht. In de bijlage (informatiebrief) vindt u meer informatie over het onderzoek.

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 10 minuten. De vragenlijst bestaat uit een aantal schaalvragen en open vragen over de SCRES (in totaal 37 vragen). De vragenlijst eindigt met de vraag of u ook wilt deelnemen aan de focusgroep.

Bij voorbaat dank voor uw deelname aan het onderzoek.

Beau de Vries

Toestemmingsverklaring

- Ik heb de informatie over het onderzoek gelezen. Ik heb genoeg gelegenheid gehad om er vragen over te stellen.
- Ik begrijp waar het onderzoek over gaat, wat er van me gevraagd wordt, welke gevolgen deelname kan hebben, hoe er met mijn gegevens wordt omgegaan, en wat mijn rechten als deelnemer zijn.
- Ik begrijp dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is. Ik kies er zelf voor om mee te doen. Ik kan op elk moment stoppen met meedoen. Als ik stop, hoef ik niet uit te leggen waarom. Stoppen zal geen negatieve gevolgen voor mij hebben.
- Ik geef hieronder aan waar ik toestemming voor geef.

Toestemming voor deelname aan het onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor deelname; deze toestemming loopt tot 15-02-2033

Nee, ik geef geen toestemming voor deelname

Toestemming voor de verwerking van mijn persoonsgegevens:

Ja, ik geef toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens zoals vermeld in de onderzoeksinformatie. Ik weet dat ik tot 01-04-2024 kan vragen om mijn gegevens te laten verwijderen. Ook als ik besluit om te stoppen met deelname, kan ik hierom vragen.

Ja, ik geef toestemming om mijn persoonsgegevens te bewaren om te vragen of ik ook aan vervolgonderzoek wil deelnemen.

Nee, ik geef geen toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens.

Toestemming voor het gebruiken van mijn gegevens voor ander onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor het delen van niet-herleidbare, anonieme, onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

Nee, ik geef geen toestemming voor het delen van niet-herleidbare onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

De resultaten van het onderzoek:

Ja, ik wil op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek. Mijn mailadres is: .....

Nee, ik wil niet op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek.

Binnen Hulp na Scheiding is een aantal weken geleden de SCRES geïntroduceerd. De SCRES is een vragenlijst die werkt met stellingen: ouders en kinderen geven op een schaal van 1 tot 5 aan in hoeverre ze zich kunnen vinden in een stelling. Er is een versie voor ouders (SCRES-O) en een versie voor kinderen (SCRES-K). Hulpverleners kunnen de SCRES gebruiken in hun gesprekken met ouders en kinderen. Mocht u de SCRES-O en de SCRES-K nog even willen zien, klik dan op de bijlagen.

De vragenlijst begint op de volgende pagina.

Vragen met betrekking tot de SCRES

1. De SCRES sluit goed aan bij het werkproces van Hulp na Scheiding.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

2. De SCRES is te ingewikkeld voor mij om te kunnen gebruiken.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

3. Het werken met de SCRES levert mij iets op.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

a. Wat levert het werken met de SCRES u op?

OPEN VRAAG

4. Ik vind de SCRES geschikt voor de gezinnen waarmee ik werk.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

Vragen met betrekking tot de hulpverlener

1. Het gebruik van de SCRES biedt voor mij voordelen.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

- a. Welke voordelen biedt de SCRES voor u?

OPEN VRAAG

2. Het gebruik van de SCRES biedt voor mij nadelen.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

- a. Welke nadelen biedt de SCRES voor u?

OPEN VRAAG

3. Wat waren uw verwachtingen van de SCRES voorafgaand aan het gebruik?

Antwoordcategorie: (1) Zeer negatief / (2) negatief / (3) neutraal / (4) positief / (5) zeer positief

4. Ik verwacht dat het gebruik van de SCRES bijdraagt aan het gehele hulpverleningstraject.

Antwoordcategorie: (1) zeer zeker niet / (2) zeker niet / (3) neutraal / (4) zeker wel / (5) zeer zeker wel

5. Ik verwacht dat het gebruik van de SCRES bijdraagt aan het in kaart brengen van de aard en de ernst van de problematiek van de gezinnen.

Antwoordcategorie: (1) zeer zeker niet / (2) zeker niet / (3) neutraal / (4) zeker wel / (5) zeer zeker wel

6. Ik verwacht dat het gebruik van de SCRES bijdraagt om te komen tot de meest passende zorg voor het gezin.

Antwoordcategorie: (1) zeer zeker niet / (2) zeker niet / (3) neutraal / (4) zeker wel / (5) zeer zeker wel

- a. Wat waren uw verwachtingen voorafgaand aan het gebruik van de SCRES?

OPEN VRAAG

7. Ik vind het belangrijk om met de SCRES meer zicht te krijgen de aard en de ernst van de problematiek binnen de gezinnen.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

- a. Op welke manier gebruikt u de uitkomsten van de SCRES om meer zicht te krijgen op de aard en de ernst van de problematiek in de gezinnen?

OPEN VRAAG

8. Ik vind het belangrijk om met de SCRES te komen tot de meest passende zorg voor het gezin.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

- a. Op welke manier gebruikt u de uitkomsten van de SCRES om tot de meest passende zorg voor het gezin te komen?

OPEN VRAAG

9. Ik vind dat het tot mijn functie behoort om de SCRES te gebruiken.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

10. Ouders zijn over het algemeen tevreden als ik de SCRES gebruik.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

11. Kinderen zijn over het algemeen tevreden als ik de SCRES gebruik.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens / (6) niet van toepassing

12. Ouders hebben over het algemeen geen probleem met het invullen van de SCRES.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

13. Kinderen hebben over het algemeen geen probleem met het invullen van de SCRES

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens / (6) niet van toepassing

14. Ik bespreek de door de ouder-ingevulde SCRES met de ouder.

Antwoordcategorie: (1) zeer zeker niet / (2) zeker niet / (3) neutraal / (4) zeker wel / (5) zeer zeker wel

- a. Op welke manier bespreekt u de door de ouder-ingevulde SCRES met de ouder?

OPEN VRAAG

15. Ik kan op voldoende hulp van mijn collega's binnen Hulp na Scheiding rekenen mocht ik die nodig hebben bij het gebruik van de SCRES.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

16. In hoeverre verwachten ouders dat u de SCRES-O gebruikt?

Antwoordcategorie: (1) zeer zeker niet / (2) zeker niet / (3) neutraal / (4) zeker wel / (5) zeer zeker wel

17. Indien u dat zou willen, denkt u dat het u dan lukt om bij iedere ouder een SCRES-O af te nemen?

Antwoordcategorie: (1) zeer zeker niet / (2) zeker niet / (3) neutraal / (4) zeker wel / (5) zeer zeker wel

18. In hoeverre verwachten kinderen dat u de SCRES-K gebruikt?

Antwoordcategorie: (1) zeer zeker niet / (2) zeker niet / (3) neutraal / (4) zeker wel / (5) zeer zeker wel / (6) niet van toepassing

19. Indien u dat zou willen, denkt u dat het u dan lukt om bij ieder kind een SCRES-K af te nemen?

Antwoordcategorie: (1) zeer zeker niet / (2) zeker niet / (3) neutraal / (4) zeker wel / (5) zeer zeker wel

20. Ik heb alle informatie en materialen om goed te kunnen werken met de SCRES.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

21. Ik beschik over voldoende kennis om de SCRES te kunnen gebruiken.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

Vragen met betrekking tot de omgeving

1. Yorneo stelt mij voldoende tijd beschikbaar om de SCRES zoals bedoeld te integreren in mijn dagelijks werk.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

2. Zijn er, behalve de invoering van de SCRES, andere veranderingen waarmee u momenteel of binnen afzienbare tijd mee te maken heeft?

Antwoordcategorie: ja / nee

→ Als ja, dan:

a. Met welke andere veranderingen heeft u momenteel of binnen afzienbare tijd te maken?

OPEN VRAAG

3. Ik heb binnen Yorneo makkelijk toegang tot informatie over het gebruik van de SCRES.

Antwoordcategorie: (1) helemaal mee oneens / (2) mee oneens / (3) neutraal / (4) mee eens / (5) helemaal mee eens

Naar aanleiding van de ingevulde vragenlijsten wordt een focusgroep georganiseerd voor hulpverleners werkzaam binnen Hulp Na Scheiding. Tijdens de focusgroep zal dieper in worden gegaan op de verzamelde informatie uit de vragenlijsten. Lijkt het u leuk/interessant/boeiend om deel te nemen aan de focusgroep? Laat dan hieronder uw naam en e-mailadres achter. Daarnaast hoor ik graag op welke momenten u zou kunnen. De focusgroep duurt 2,5 uur. Op basis van alle reacties wordt een datum geprikt. In de week van 18 maart laat ik weten wat de datum en de tijd van de focusgroep wordt.

Naam:

E-mailadres:

Data:

	Ochtend	Middag
Dinsdag 9 april 2024	☐	☐
Donderdag 11 april 2024	☐	☐
Dinsdag 16 april 2024	☐	☐
Donderdag 18 april 2024	☐	☐

Dit is het einde van de vragenlijst. Ik wil u bedanken voor de tijd die u heeft genomen voor het invullen van de vragenlijst. Uw antwoorden zijn ontvangen.

Bijlage 2 Interviewleidraad interview

Introductie

Hoi Y, wat fijn dat wij op deze manier toch nog even de mogelijkheid hebben om samen te zitten. We hebben natuurlijk al even contact gehad, maar mijn naam is dus Beau de Vries. Ik studeer op dit moment aan de rijksuniversiteit, Orthopedagogiek. Daarvoor loop ik twee dagen in de week stage bij Yorneo en daarnaast schrijf ik mijn scriptie. Dit gaat over een ander stuk dan waar ik stageloop, namelijk Hulp na Scheiding. Deze scriptie heb ik samen met [contactpersoon Yorneo] wat meer vormgegeven en het gaat dus over jullie ervaringen met de SCRES.

Het doel van vandaag is om meer inzicht te krijgen in jouw ervaringen, en hopelijk ook een beetje in de ervaringen van jouw collega's, met de SCRES door het bespreken van onder andere opvallende uitkomsten uit de vragenlijst.

Is het je al gelukt om de informatiebrief en de toestemmingsverklaring door te nemen? Zullen we dat nu nog even doen?

Zoals ik al aangaf, zal dit gesprek ongeveer een uur duren. Ik zal de tijd zo goed mogelijk proberen te bewaken. Er zal een anoniem verslag gemaakt worden en daarvoor is het nodig dat een geluidsopname wordt gemaakt. Zo hoeft ik niet ter plekke mee te schrijven en kan ik goed naar jou luisteren.

Vind je het goed als ik deze start?

Openingsvraag

Voordat we beginnen ben ik natuurlijk ook nieuwsgierig wie jij bent. Zou je kort kunnen vertellen wie je bent, hoe lang je werkzaam bent bij Hulp na Scheiding binnen Yorneo en wat een ervaring is die je nooit zult vergeten binnen Hulp na Scheiding?

Inleidende vraag

Ik wil graag starten met de vraag, vrij breed en open:

Wat zijn jouw ervaringen tot dusver met het werken met de SCRES? Maak daarbij onderscheid tussen positieve en negatieve ervaringen.

Doorvragen:

- Wat bedoel je hier precies mee?
- Wat maakt dat dit een positieve ervaring is?
- Wat maakt dat dit een negatieve ervaring is?

10 min.

Hoofdvragen

Misschien kan je het je nog herinneren dat de vragenlijst was opgebouwd uit drie onderdelen: vragen met betrekking tot de SCRES, de hulpverlener en de omgeving. Vandaag heb ik ook aan de hand van die onderdelen een aantal vragen geformuleerd.

Vragen m.b.t. de SCRES

In veel van de vragenlijsten komt naar voren dat het gebruik van de SCRES een hoop informatie oplevert.

Welke informatie levert het jou op?

→ Hadden jullie deze informatie voorheen niet?

Wat kun je met deze informatie?

Hoe benut je deze informatie binnen het hulpverleningstraject?

Ouders vullen de SCRES in en vervolgens ontvangen jullie de uitkomsten daarvan.

Kun je wat meer vertellen over hoe dit er eruitziet?

Zijn de uitkomsten van de SCRES toegankelijk?

Wat zou daarin anders/beter kunnen?

Vragen m.b.t. de hulpverlener

Uit de vragenlijst komt naar voren dat veel van jullie geen verwachtingen hadden (neutraal) ten aanzien van de SCRES.

Klopt dit beeld ook voor jou?

Kan je wat meer vertellen over wat jouw verwachtingen waren?

Zijn deze verwachtingen uitgekomen?

→ Denk je dat deze verwachtingen breed gedragen worden?

Hoe is de SCRES bij jullie geïntroduceerd?

30 min.

Verder is te zien dat volgens jullie ouders neutraal aankijken tegen het gebruik van de SCRES/neutrale verwachtingen hebben over de SCRES.

Kan je hier iets meer over vertellen?

Wat merk je hiervan in de praktijk?

De ingevulde SCRES wordt op verschillende manieren besproken met ouders:

opvallendheden bespreken, krachten van het gezin bespreken, globaal bespreken (zie dia).

Kan je misschien wat meer vertellen op welke manier jij de SCRES met het cliëntsysteem bespreekt?

→ Bespreek je dit met ouders samen?

→ Hoe denk je dat jouw collega's dit doen?

Welke informatie van de SCRES is volgens jou belangrijk om bespreekbaar te maken?

→ Hoe bepaal je welke informatie je wel en niet bespreekt met (de) ouder(s)?

→ Gebruik je de vragenlijst nog op een andere manier?

Hoe ervaar je het bespreken van de uitkomsten van de SCRES met ouders (en jongeren)?

In veel gevallen wordt de SCRES met het cliëntsysteem besproken. Dit betekent ook dat de lijst waarschijnlijk vaak wordt ingevuld.

Wat draagt volgens jou bij aan het beschikbaar hebben van de ingevulde lijsten?

→ Wat zou er nog beter kunnen?

Op dit moment wordt de SCRES-K nog niet gebruikt binnen Yorneo. Dit is een versie voor kinderen.

Hoe kijk jij tegenover het gebruik van de SCRES-K aan?

→ Wat zou volgens jou de meerwaarde zijn van het gebruik van de SCRES-K?

45 min.

Vragen m.b.t. de omgeving

Op de vragen of je als hulpverlener over voldoende informatie, materialen en kennis beschikt om de SCRES goed te kunnen gebruiken antwoordt het merendeel van wel, maar we zien ook dat er hulpverleners zijn voor wie dit niet geldt.

In hoeverre denk je dat deze informatie voor alle hulpverleners even toegankelijk is?

Wat heb je als hulpverlener nodig om voldoende kennis en materialen ter beschikking te hebben?

Wat is er nodig om deze informatie/materialen toegankelijker te maken?

Afrondende vragen

Samenvatting/overzicht geven van wat we besproken hebben. Heb ik het zo voldoende adequaat samengevat? Denk je ook dat ik een goed beeld heb van wat de vakgroep, of in ieder geval jouw collega's uit Emmen denken? Dus, denk je dat wat wij vandaag besproken hebben breed gedragen wordt of zullen er ook nog andere meningen/ideeën zijn?

Hoe vond je dit?

Ik wil je heel erg bedanken voor je tijd en moeite. Uiteraard zal je aan het eind van de rit mijn thesis ontvangen met daarin de bevindingen van de vragenlijst, het interview en de focusgroep.

Bijlage 3 Interviewleidraad focusgroep

Introductie

Geef bij binnenkomst iedereen de toestemmingsverklaring en een papiertje waar ze hun naam op kunnen schrijven.

Hallo allemaal, wat fijn dat jullie er allemaal zijn. Mijn naam is Beau de Vries, als het goed is hebben jullie via de mail al iets over mij kunnen lezen. Voor sommigen van jullie ben ik misschien iets minder onbekend dan voor anderen. Ik loop namelijk stage bij Yorneo in Assen binnen IOG. Daarnaast schrijf ik mijn thesis. Deze gaat over onder andere jullie ervaringen, en die van jullie collega's, met de SCRES. Daarvoor heb ik allereerst een vragenlijst uitgezet om zicht te krijgen op de eerste ervaringen met de SCRES. Het doel van vandaag is om meer inzicht te krijgen in jullie ervaringen met de implementatie van de SCRES door bijvoorbeeld het bespreken van opvallende uitkomsten.

Als het goed is, hebben jullie de informatiebrief via de mail ontvangen. Ik ben erg benieuwd naar jullie ervaringen en meningen in relatie tot dit onderwerp en daarbij komt dat deze belangrijk zijn om de implementatie van de SCRES waar nodig te verbeteren, wat uiteindelijk ook de kwaliteit van de hulpverlening ten goede zal komen. Al jullie meningen, ervaringen en ideeën zijn even waardevol en belangrijk.

Wat praktische zaken: De focusgroep duurt 2 uur. Halverwege de focusgroep zullen we een pauze van ongeveer 10 minuutjes inlassen. Ik zal de tijd zo goed mogelijk proberen te bewaken. Er zal een anoniem verslag gemaakt worden van de focusgroep en daarvoor is het nodig dat een geluidsopname wordt gemaakt. Zo hoef ik niet ter plekke mee te schrijven en kan ik goed naar jullie luisteren. Ik werk de focusgroep zo uit dat niet herleidbaar is wie wat precies gezegd heeft.

Openingsvraag

Voordat we beginnen ben ik ook nieuwsgierig naar wie jullie zijn. Vertel kort wie je bent, hoe lang je werkzaam bent bij Hulp na Scheiding binnen Yorneo en op welke locatie je werkt. Daarnaast heb ik de vraag: wat is een ervaring die je nooit zult vergeten binnen Hulp na Scheiding?

Inleidende vragen

Ik wil allereerst starten met de vraag:

Wat zijn jullie ervaringen tot dusver met het werken met de SCRES?

Hiervoor hebben jullie twee kleuren post-its gekregen. Schrijf op elke post-it 1 ding. Op de blauwe post-its mogen de positieve ervaringen geschreven worden en op de gele mogen de negatieve ervaringen geschreven worden. Opvallende ervaringen zullen we vervolgens nog even plenair bespreken.

De ervaringen mogen op de post-its geschreven worden, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de positieve en negatieve ervaringen. Vervolgens zal ik een aantal van de ervaringen extra uitlichten.

Doorvragen:

- Wat bedoel je hier precies mee?
- Wat maakt dat dit een positieve ervaring is?
- Wat maakt dat dit een negatieve ervaring is?

15 min.

Hoofdvragen

Misschien kan je het je nog herinneren dat de vragenlijst was opgebouwd in drie onderdelen: vragen met betrekking tot de SCRES, de hulpverlener en de omgeving. Vandaag heb ik ook aan de hand van die onderdelen een aantal vragen voor jullie.

Vragen m.b.t. de SCRES

In veel van de vragenlijsten komt naar voren dat het gebruik van de SCRES een hoop informatie oplevert. Welke informatie levert het jullie op?

→ Hadden jullie die informatie voorheen niet?

Wat kun je met die informatie?

→ In een aantal vragenlijsten komt ook naar voren dat op basis van de antwoorden je goed zicht krijgt op verschillen tussen ouders/beide huizen.

Hoe benut je deze informatie binnen het hulpverleningstraject?

Nadat de vragenlijst is ingevuld, ontvangen jullie de informatie.

Zijn de uitkomsten van de SCRES toegankelijk?

Wat zouden jullie daarin anders willen zien?

Vragen m.b.t. de hulpverlener

Ook komt uit de vragenlijst naar voren dat veel van jullie geen verwachtingen hadden (neutraal) ten aanzien van de SCRES.

Klopt dit beeld volgens jullie en kunnen jullie daar wat meer over vertellen?

Waarom verwachtte je dat en zijn de verwachtingen uitgekomen?

→ Op welke manier/met welke taal is de SCRES richting jullie geïntroduceerd? (doorvraag)

Verder is te zien dat volgens jullie ouders neutraal aankijken tegen het gebruik van de SCRES/neutrale verwachtingen hebben over de SCRES.

Wat merken jullie hiervan in de praktijk?

→ Kunnen jullie hier iets meer over vertellen?

→ *Hoe introduceer je de SCRES in het gezin? (doorvraag)*

In de praktijk wordt de SCRES door ouders vaak ingevuld.

Wat draagt volgens jullie bij aan het beschikbaar hebben van de ingevulde lijsten?

→ Wat zou er nog beter kunnen?

PAUZE (1 uur)

Op de vraag op welke manier de ingevulde SCRES wordt besproken met de ouder worden verschillende antwoorden gegeven: opvallendheden bespreken, krachten van het gezin bespreken, globaal bespreken.

Kunnen jullie hier iets meer over vertellen?

→ Hoe pakken jullie dit aan?

→ Hoe doen jullie dit aan de hand van de SCRES?

Welke informatie van de SCRES is volgens jullie belangrijk om bespreekbaar te maken?

→ *Hoe bepaal je welke informatie je wel en niet bespreekt met (de) ouder(s)? (doorvraag)*

→ Gebruik je de vragenlijst ook nog op een andere manier?

Hoe ervaren jullie het bespreken van de uitkomsten van de SCRES met ouders (en jongeren)?

Op dit moment wordt de SCRES-K nog niet gebruikt binnen Yorneo. Dit is een versie voor kinderen.

Hoe kijken jullie tegenover het gebruik van de SCRES-K aan?

→ Wat zou de meerwaarde zijn van het gebruik van de SCRES-K?

Vragen m.b.t. de omgeving

Op de vragen of je als hulpverlener over voldoende informatie, materialen en kennis beschikt om de

SCRES goed te kunnen gebruiken antwoordt het merendeel van wel, maar we zien ook dat er hulpverleners zijn voor wie dit niet geldt.

Kunnen jullie hier wat meer over vertellen?

→ Wat hebben jullie als hulpverlener nodig om voldoende kennis en materialen ter beschikking te hebben?

→ Hoe zal dit zijn voor een nieuwe collega? Wat is daarin nodig?

Veel van jullie geven aan makkelijk toegang te hebben tot informatie over het gebruik van de SCRES, maar lang niet iedereen.

In hoeverre is deze informatie voor alle hulpverleners even toegankelijk?

Wat is er nodig om deze informatie toegankelijker te maken?

1 uur en 50 min.

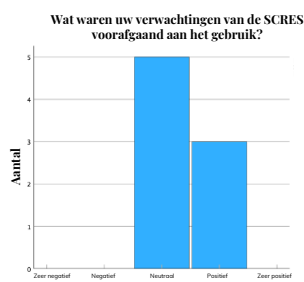
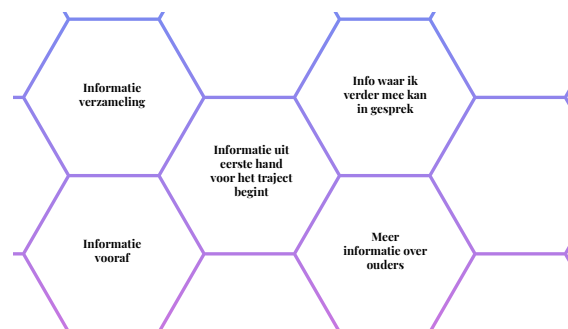
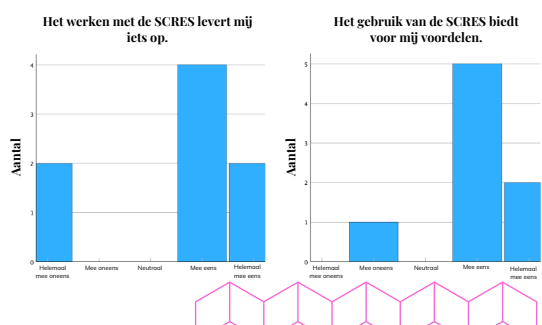
Afrondende vragen

Ik geef een korte samenvatting/overzicht van wat we vandaag hebben besproken. Heb ik het zo voldoende adequaat samengevat? Of wil iemand graag nog iets toevoegen? Tot slot de vraag: wat vonden jullie van de focusgroep?

Dan wil ik hierbij de focusgroep afronden. Heel erg bedankt voor jullie tijd en moeite.

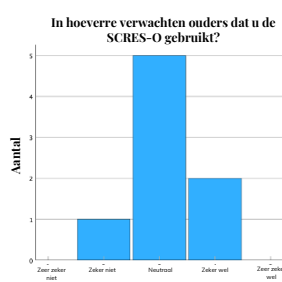
Uiteraard zullen jullie uiteindelijk allemaal mijn thesis ontvangen met daarin de bevindingen van de vragenlijsten en van de focusgroep van vandaag.

Bijlage 4 PowerPointpresentatie focusgroep

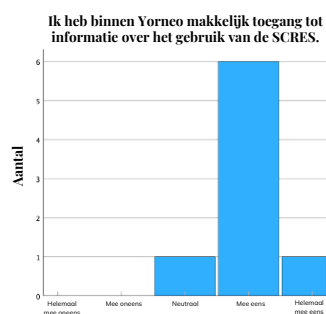
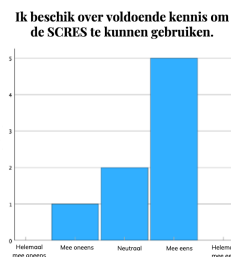
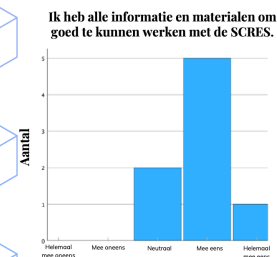
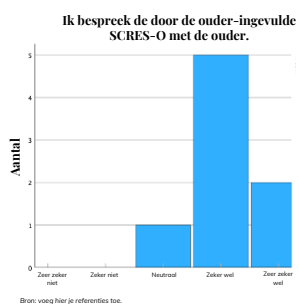
Verwachtingen hulpverleners

Veel van jullie hadden geen of neutrale verwachtingen tegenover het gebruik van de SCRES.

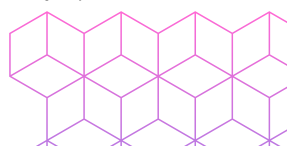
Verwachtingen ouders

Ook bij ouders komt het neutrale beeld naar voren. Wat merken jullie hiervan in de praktijk?

Toegang tot informatie

- In hoeverre is deze informatie voor alle hulpverleners even toegankelijk?
- Wat is er nodig om deze informatie toegankelijker te maken?

Bijlage 5 Informatiebrief vragenlijst

INFORMATIE VOOR PRAKTIJKPROFESSIONALS WERKZAAM BIJ YORNEO

“ONDERZOEK NAAR DE ERVARINGEN VAN HULPVERLENERS MET EEN VRAGENLIJST SPECIFIEK GERICHT OP SCHEIDINGSHULP”

PED-2324-S-0034

➤ **Waarom krijg ik deze informatie?**

U ontvangt deze informatiebrief omdat u werkzaam bent bij Yorneo, Hulp na Scheiding.

In het kader van mijn studie Orthopedagogiek aan de Rijksuniversiteit Groningen doe ik in samenwerking met Yorneo onderzoek naar de implementatie van de SCRES-O en SCRES-K binnen Hulp na Scheiding bij Yorneo. Op dit moment is nog weinig bekend over het verloop van deze implementatie. Voor het in kaart brengen van de implementatie worden de ervaringen van hulpverleners met het gebruik van deze vragenlijst binnen Hulp na Scheiding onderzocht.

Yorneo wil graag meer inzicht in het verloop van de implementatie, zodat waar nodig bijgestuurd kan worden om een zo optimaal mogelijke implementatie te realiseren. Vandaar dat ik vanuit de Rijksuniversiteit Groningen een online vragenlijst afneem bij alle hulpverleners werkzaam binnen Hulp na Scheiding.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Beau de Vries, masterstudent van de afdeling Orthopedagogiek, faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen, van de Rijksuniversiteit Groningen, onder begeleiding van Loraine Visscher, Universitair Docent Orthopedagogiek bij de afdeling Orthopedagogiek, faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen, van de Rijksuniversiteit Groningen.

➤ **Moet ik meedoen aan dit onderzoek?**

Meedoen aan het onderzoek is vrijwillig. Wel is uw toestemming nodig. Lees deze informatie daarom goed door. Stel alle vragen die u misschien heeft, bijvoorbeeld omdat u iets niet begrijpt. Pas daarna besluit u of u wilt meedoen. Als u besluit om niet mee te doen, hoeft u niet uit te leggen waarom, en zal dit geen negatieve gevolgen voor u hebben. Dit recht geldt op elk moment, dus ook nadat u hebt toegestemd in deelname aan het onderzoek.

➤ **Waarom dit onderzoek?**

Met dit onderzoek wordt bijgedragen aan het in kaart brengen van de implementatie van de SCRES-K en SCRES-O binnen Hulp na Scheiding bij Yorneo. De ervaringen van hulpverleners worden door middel van een vragenlijst uitgevraagd. Door middel van dit onderzoek hopen we informatie te verzamelen over werkende en niet-werkende factoren in het implementatieproces. Deze factoren worden in kaart gebracht en zo kan Yorneo waar nodig bij sturen om een zo optimaal mogelijke implementatie te realiseren.

➤ **Wat vragen we van u tijdens het onderzoek?**

Indien u toestemming geeft voor deelname aan dit onderzoek zal er een vragenlijst naar u toegestuurd worden. Het invullen van de vragenlijst zal ongeveer 10 minuten in beslag nemen. De vragenlijst bestaat uit een aantal schaalvragen en een aantal open vragen. De vragenlijst eindigt met de vraag of u wilt deelnemen aan de focusgroep. Tijdens de focusgroep worden opvallende uitkomsten van de vragenlijsten besproken. Wanneer u aan deze focusgroep wil deelnemen, ontvangt u te zijner tijd daarover informatie. Deelname aan de vragenlijst betekent niet dat u hoeft deel te nemen aan de focusgroep.

➤ **Welke gevolgen kan deelname hebben?**

Naast de tijdsinvestering heeft deelname aan dit onderzoek geen voor- of nadelen voor u.

➤ **Hoe gaan we met uw gegevens om?**

Als u zich aanmeldt voor het onderzoek, bewaren wij uw naam en e-mailadres op een beveiligde server van de RUG (y-schijf). Alleen de mensen van de RUG die betrokken zijn bij het onderzoek, hebben toegang tot uw persoonsgegevens. Aan uw persoonsgegevens koppelen we een respondentnummer. De persoonsgegevens worden apart bewaard van de onderzoeksdata. Alleen de uitvoerend onderzoeker (Beau de Vries) en de hoofdonderzoeker (Loraine Visscher) hebben toegang tot de persoonsgegevens.

De informatie die in dit onderzoek wordt verzameld, wordt verwerkt in een scriptie en in eventuele wetenschappelijke artikelen. De uitkomsten zullen op geen enkele manier herleidbaar zijn tot u.

Conform de richtlijnen van de Rijksuniversiteit Groningen worden de onderzoeksdata en uw persoonsgegevens (naam en e-mail) tot tien jaar na afloop van dit onderzoek bewaard (tot 01-02-2033). Daarna worden alle gegevens verwijderd.

U hebt ten alle tijden het recht om zich terug te trekken uit het onderzoek. U kunt dat tot uiterlijk 1 april 2024 doen door een mail te sturen naar Loraine Visscher (l.visscher@rug.nl). Wanneer u zich terugtrekt uit het onderzoek (alvorens de data zijn geanalyseerd en gebruikt) worden uw gegevens direct verwijderd en dus niet tien jaar bewaard.

Indien u op de hoogte gehouden wil worden van de uitkomsten van dit onderzoek en/of eventueel vervolgonderzoek kunt u dit aangeven op het toestemmingsformulier.

➤ **Wat als u mee wilt doen of meer wil weten?**

Als u mee wilt doen aan het onderzoek kunt u zich opgeven door een mail te sturen naar de uitvoerend onderzoeker Beau de Vries (b.j.de.vries.4@student.rug.nl).

U kunt altijd vragen stellen over het onderzoek: nu, tijdens het onderzoek, en na afloop. Dit kan door een van de betrokken onderzoekers te e-mailen (b.j.de.vries.4@student.rug.nl of l.visscher@rug.nl) of door een aanwezige onderzoeker aan te spreken.

Als u vragen of zorgen heeft over uw rechten als onderzoeksdeelnemer of de uitvoering van het onderzoek, vragen wij u allereerst contact op te nemen met Loraine Visscher (l.visscher@rug.nl). Mocht dit niet voldoende zijn kunt u ook contact opnemen met de

Ethische Commissie Gedrags- en Maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen: ec-bss@rug.nl.

Als u vragen of zorgen heeft over hoe er met uw persoonsgegevens wordt omgegaan, kunt u ook contact opnemen met de Functionaris Gegevensbescherming van de Rijksuniversiteit Groningen: privacy@rug.nl.

Als onderzoeksdeelnemer heeft u recht op een kopie van deze onderzoeksinformatie.

Bijlage 6 Informatiebrief focusgroep

INFORMATIE VOOR PRAKTIJKPROFESSIONALS WERKZAAM BIJ YORNEO

“ONDERZOEK NAAR DE ERVARINGEN VAN HULPVERLENERS MET EEN VRAGENLIJST SPECIFIEK GERICHT OP SCHEIDINGSHULP”

PED-2324-S-0034

➤ Waarom krijg ik deze informatie?

U ontvangt deze informatiebrief omdat u werkzaam bent bij Yorneo, Hulp na Scheiding.

In het kader van mijn studie Orthopedagogiek aan de Rijksuniversiteit Groningen doe ik in samenwerking met Yorneo onderzoek naar de implementatie van de SCRES-O en SCRES-K binnen Hulp na Scheiding bij Yorneo. Op dit moment is nog weinig bekend over het verloop van deze implementatie. Voor het in kaart brengen van de implementatie worden de ervaringen van hulpverleners onderzocht. Dit doe ik aan de hand van een vragenlijst en een focusgroep.

Yorneo wil graag meer inzicht in het verloop van de implementatie, zodat waar nodig bijgestuurd kan worden om een zo optimaal mogelijke implementatie te realiseren. Vandaar dat ik vanuit de Rijksuniversiteit Groningen, als aanvulling op de vragenlijst, een focusgroep organiseer voor alle hulpverleners werkzaam binnen Hulp na Scheiding.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Beau de Vries, masterstudent van de afdeling Orthopedagogiek, faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen, van de Rijksuniversiteit Groningen, onder begeleiding van Loraine Visscher, Universitair Docent Orthopedagogiek bij de afdeling Orthopedagogiek, faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen, van de Rijksuniversiteit Groningen.

➤ Moet ik meedoen aan dit onderzoek?

Meedoen aan het onderzoek is vrijwillig. Wel is uw toestemming nodig. Lees deze informatie daarom goed door. Stel alle vragen die u misschien heeft, bijvoorbeeld omdat u iets niet begrijpt. Pas daarna besluit u of u wilt meedoen. Als u besluit om niet mee te doen, hoeft u niet uit te leggen waarom, en zal dit geen negatieve gevolgen voor u hebben. Dit recht geldt op elk moment, dus ook nadat u hebt toegestemd in deelname aan het onderzoek.

➤ Waarom dit onderzoek?

Met dit onderzoek wordt bijgedragen aan het in kaart brengen van de ervaringen met de implementatie van de SCRES-O en SCRES-K binnen Hulp na Scheiding bij Yorneo. De ervaringen van hulpverleners worden door middel van de focusgroep verder uitgediept. In de focusgroep wordt ingegaan op de meest opvallende uitkomsten uit de vragenlijst. Door middel van de focusgroep hopen we de uitkomsten uit de vragenlijst beter te kunnen interpreteren. De informatie uit de vragenlijst en de focusgroep wordt gebruikt voor het in kaart brengen van de werkende en niet-werkende factoren in het implementatieproces. Op

deze manier kan Yorneo waar nodig bijsturen om een zo optimaal mogelijke implementatie te realiseren.

➤ **Wat vragen we van u tijdens het onderzoek?**

Indien u toestemming geeft voor deelname aan dit onderzoek zal u een uitnodiging ontvangen voor de focusgroep. De focusgroep zal ongeveer een uur duren. De focusgroep vindt plaats op de locatie Noord-Midden van Yorneo (Roegoorn 8, Assen). Voorafgaand aan de focusgroep zal u worden gevraagd of u toestemming geeft voor het opnemen van de focusgroep (audio-opname). Dit wordt gedaan zodat we de opname naderhand kunnen uitwerken voor de analyse.

➤ **Welke gevolgen kan deelname hebben?**

Naast de tijdsinvestering heeft deelname aan dit onderzoek geen voor- of nadelen voor u.

➤ **Hoe gaan we met uw gegevens om?**

Als u zich aanmeldt voor het onderzoek, bewaren wij uw naam en e-mailadres op een beveiligde server van de RUG (y-schijf). Alleen de mensen van de RUG die het onderzoek uitvoeren, hebben toegang tot uw persoonsgegevens. Deze gegevens gebruiken we om een afspraak met u te maken. Aan uw persoonsgegevens koppelen we een respondentnummer. De persoonsgegevens worden apart bewaard van de onderzoeksdata. Alleen de uitvoerend onderzoeker (Beau de Vries) en de hoofdonderzoeker (Loraine Visscher) hebben toegang tot de persoonsgegevens.

De ingevulde vragenlijsten, de audio-opname van de focusgroep en de uitwerking daarvan (transcripties) bewaren we op een andere beveiligde server dan de persoonsgegevens. De transcripties zijn volledig gepseudoniseerd, dat wil zeggen dat niemand meer kan achterhalen wie wanneer sprak tijdens de focusgroep. Tijdens de focusgroep wordt gevraagd wat uw functie is en hoe lang u ongeveer in deze functie werkzaam bent. Als die gegevens u toch traceerbaar maken, zal samen met u gezocht worden naar een meer globale formulering. Alleen het onderzoeksteam heeft toegang tot de onderzoeksdata,

De informatie die in dit onderzoek wordt verzameld, wordt verwerkt in een scriptie en in eventuele wetenschappelijke artikelen. De uitkomsten zullen op geen enkele manier herleidbaar zijn tot u.

Conform de richtlijnen van de Rijksuniversiteit Groningen worden de onderzoeksdata en uw persoonsgegevens (naam en e-mail) tot tien jaar na afloop van dit onderzoek bewaard (tot 1-2-2033). Daarna worden alle gegevens verwijderd.

U hebt ten alle tijden het recht om zich terug te trekken uit het onderzoek. U kunt dat tot uiterlijk 16 april 2024 door een mail te sturen naar Loraine Visscher (l.visscher@rug.nl). Wanneer u zich terugtrekt uit het onderzoek (alvorens de data zijn geanalyseerd en gebruikt) worden uw gegevens direct verwijderd en dus niet tien jaar bewaard.

Indien u op de hoogte gehouden wil worden van de uitkomsten van dit onderzoek en/of eventueel vervolgonderzoek kunt u dit aangeven op het toestemmingsformulier.

➤ **Wat als u mee wilt doen of meer wil weten?**

Als u mee wilt doen aan het onderzoek kunt u zich opgeven door een mail te sturen naar de uitvoerend onderzoeker Beau de Vries (b.j.de.vries.4@student.rug.nl).

U kunt altijd vragen stellen over het onderzoek: nu, tijdens het onderzoek, en na afloop. Dit kan door een van de betrokken onderzoekers te e-mailen (b.j.de.vries.4@student.rug.nl; l.visscher@rug.nl) of door een aanwezige onderzoeker aan te spreken.

Als u vragen of zorgen heeft over uw rechten als onderzoeksdeelnemer of de uitvoering van het onderzoek, vragen wij u allereerst contact op te nemen met Loraine Visscher (l.visscher@rug.nl). Mocht dit niet voldoende zijn kunt u ook contact opnemen met de Ethische Commissie Gedrags- en Maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen: ec-bss@rug.nl.

Als u vragen of zorgen heeft over hoe er met uw persoonsgegevens wordt omgegaan, kunt u ook contact opnemen met de Functionaris Gegevensbescherming van de Rijksuniversiteit Groningen: privacy@rug.nl.

Als onderzoeksdeelnemer heeft u recht op een kopie van deze onderzoeksinformatie.

Bijlage 7 Toestemmingsverklaringen focusgroep

 / rijksuniversiteit / faculteit gedrags- en maatschappijwetenschappen
 groningen

GEINFORMERDE TOESTEMMING

“ONDERZOEK NAAR DE ERVARINGEN VAN HULPVERLENERS MET EEN VRAAGENLIJST SPECIFIEK GERICHT OP SCHEIDINGSHULP”

PED-2324-S-0034

- Ik heb de informatie over het onderzoek gelezen. Ik heb genoeg gelegenheid gehad om er vragen over te stellen.
- Ik begrijp waar het onderzoek over gaat, wat er van me gevraagd wordt, welke gevolgen deelname kan hebben, hoe er met mijn gegevens wordt omgegaan, en wat mijn rechten als deelnemer zijn.
- Ik begrijp dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is. Ik kies er zelf voor om mee te doen. Ik kan op elk moment stoppen met meedoen. Als ik stop, hoef ik niet uit te leggen waarom. Stoppen zal geen negatieve gevolgen voor mij hebben.
- Ik geef hieronder aan waar ik toestemming voor geef.

Toestemming voor deelname aan het onderzoek:
 Ja, ik geef toestemming voor deelname; deze toestemming loopt tot 15-02-2033
 Nee, ik geef geen toestemming voor deelname

Toestemming voor het maken van audio-opnames tijdens het onderzoek:
 Ja, ik geef toestemming voor het maken van audio-opnames van mij als deelnemer.
 Nee, ik geef geen toestemming voor het maken van audio-opnames van mij.

Toestemming voor de verwerking van mijn persoonsgegevens:
 Ja, ik geef toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens zoals vermeld in de onderzoeksinformatie. Ik weet dat ik tot 22-04-2024 kan vragen om mijn gegevens te laten verwijderen. Ook als ik besluit om te stoppen met deelname, kan ik hierom vragen.
 Nee, ik geef geen toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens.

Toestemming voor het gebruiken van mijn gegevens voor ander onderzoek:
 Ja, ik geef toestemming voor het delen van niet-herleidbare, anonieme, onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp
 Nee, ik geef geen toestemming voor het delen van niet-herleidbare onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

De resultaten van het onderzoek:
 Ja, ik wil op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek. Mijn mailadres is: R.A.L.G. VAN DER VRIES@RUG.NL
 Nee, ik wil niet op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 1

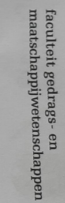

 / rijksuniversiteit / faculteit gedrags- en maatschappijwetenschappen
 groningen

Volledige naam deelnemer:	Handtekening deelnemer:	Datum:
Inge Alsema	Inge Alsema	15-04-24
Volledige naam aanwezige onderzoeker:	Handtekening onderzoeker:	Datum:
Begu de Vries		15-4-24

De aanwezige onderzoeker verklaart dat de deelnemer uitvoering over het onderzoek is geïnformeerd.

U heeft recht op een kopie van dit toestemmingsformulier.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 2

**rijksuniversiteit
groningen**

GEÏNFORMEERDE TOESTEMMING

“ONDERZOEK NAAR DE ERVARINGEN VAN HULPVERLENERS MET EEN VRAAGENLIJST SPECIFIEK GERICHT OP SCHEIDINGSHULP”

PED-2324-S-0034

- Ik heb de informatie over het onderzoek gelezen. Ik heb genoeg gelegenheid gehad om er vragen over te stellen.
- Ik begrijp waar het onderzoek over gaat, wat er van me gevraagd wordt, welke gevolgen deelname kan hebben, hoe er met mijn gegevens wordt omgegaan, en wat mijn rechten als deelnemer zijn.
- Ik begrijp dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is. Ik kies er zelf voor om mee te doen. Ik kan op elk moment stoppen met meedoen. Als ik stop, hoef ik niet uit te leggen waarom. Stoppen zal geen negatieve gevolgen voor mij hebben.
- Ik geef hieronder aan waar ik toestemming voor geef.

Toestemming voor deelname aan het onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor deelname; deze toestemming loopt tot 15-02-2023

Nee, ik geef geen toestemming voor deelname

Toestemming voor het maken van audio-opnames tijdens het onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor het maken van audio-opnames van mij als deelnemer.

Nee, ik geef geen toestemming voor het maken van audio-opnames van mij.

Toestemming voor de verwerking van mijn persoonsgegevens:

Ja, ik geef toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens zoals vermeld in de onderzoeksinformatie. Ik weet dat ik tot 22-04-2024 kan vragen om mijn gegevens te laten verwijderen. Ook als ik besluit om te stoppen met deelname, kan ik hierom vragen.

Nee, ik geef geen toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens.

Toestemming voor het gebruiken van mijn gegevens voor ander onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor het delen van niet-herleidbare, anonieme, onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

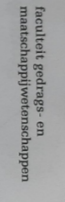
Nee, ik geef geen toestemming voor het delen van niet-herleidbare onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

De resultaten van het onderzoek:

Ja, ik wil op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek. Mijn mailadres is: anna.muller@yandex.nl

Nee, ik wil niet op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 1

**rijksuniversiteit
groningen**

Volledige naam deelnemer:	Handtekening deelnemer:	Datum:	
Ameien mulder		18-4-24	
Volledige naam aanvullende onderzoeker:	Handtekening onderzoeker:	Datum:	
Beau de Vries		10-4-24	

De aanvullende onderzoeker verklaart dat de deelnemer toestemming heeft gegeven voor het onderzoek is geïnformeerd.

U heeft recht op een kopie van dit toestemmingformulier.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 2

**rijksuniversiteit
groningen** / faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

GEÏNFORMEERDE TOESTEMMING

**"ONDERZOEK NAAR DE ERVARINGEN VAN HULPVERLENERS MET EEN
VRAGENLIJST SPECIEF GERICHT OP SCHEIDINGSHULP"**

PED-2324-S-0034

- Ik heb de informatie over het onderzoek gelezen. Ik heb genoeg gelegenheid gehad om er vragen over te stellen.
- Ik begrijp waar het onderzoek over gaat, wat er van me verwacht wordt, welke gevolgen deelname kan hebben, hoe er met mijn gegevens wordt omgegaan, en wat mijn rechten als deelnemer zijn.
- Ik begrijp dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is. Ik kies er zelf voor om mee te doen. Ik kan op elk moment stoppen met meedoen. Als ik stop, hoef ik niet uit te leggen waarom. Stoppen zal geen negatieve gevolgen voor mij hebben.
- Ik geef hieronder aan waar ik toestemming voor geef.

Toestemming voor deelname aan het onderzoek:
 Ja, ik geef toestemming voor deelname; deze toestemming loopt tot 15-02-2033
 Nee, ik geef geen toestemming voor deelname

Toestemming voor het maken van audio-opnames tijdens het onderzoek:
 Ja, ik geef toestemming voor het maken van audio-opnames van mij als deelnemer.
 Nee, ik geef geen toestemming voor het maken van audio-opnames van mij.

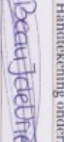
Toestemming voor de verwerking van mijn persoonsgegevens:
 Ja, ik geef toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens zoals vermeld in de onderzoeksinformatie. Ik weet dat ik tot 22-04-2024 kan vragen om mijn gegevens te laten verwijderen. Ook als ik besluit om te stoppen met deelname, kan ik hierom vragen.
 Nee, ik geef geen toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens.

Toestemming voor het gebruiken van mijn gegevens voor ander onderzoek:
 Ja, ik geef toestemming voor het delen van niet-herleidbare, anonieme, onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp
 Nee, ik geef geen toestemming voor het delen van niet-herleidbare onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

De resultaten van het onderzoek:
 Ja, ik wil op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek. Mijn mailadres is: Elina.Smit@proton.nl
 Nee, ik wil niet op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 1

**rijksuniversiteit
groningen** / faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

Volledige naam deelnemer:	Handtekening deelnemer:	Datum:
Elina Smit		18-04-24
Volledige naam aanwezige onderzoeker:	Handtekening onderzoeker:	Datum:
Beau de Vries		18-4-'24

De aanwezige onderzoeker verklaart dat de deelnemer uitvoerig over het onderzoek is geïnformeerd.

U heeft recht op een kopie van dit toestemmingsformulier.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 2

**rijksuniversiteit
groningen** / faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

GEÏNFORMEERDE TOESTEMMING

**"ONDERZOEK NAAR DE ERVARINGEN VAN HULPERLERS MET EEN
VRAGENLIJST SPECIEK GERICHT OP SCHEIDINGSHULP"**

PED-2324-S-0034

- Ik heb de informatie over het onderzoek gelezen. Ik heb genoeg gelegenheid gehad om er vragen over te stellen.
- Ik begrijp waar het onderzoek over gaat, wat er van me gevraagd wordt, welke gevolgen deelname kan hebben, hoe er met mijn gegevens wordt omgegaan, en wat mijn rechten als deelnemer zijn.
- Ik begrijp dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is. Ik kies er zelf voor om mee te doen. Ik kan op elk moment stoppen met meedoen. Als ik stop, hoef ik niet uit te leggen waarom. Stoppen zal geen negatieve gevolgen voor mij hebben.
- Ik geef hieronder aan waar ik toestemming voor geef.

Toestemming voor deelname aan het onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor deelname; deze toestemming loopt tot 15-02-2033

Nee, ik geef geen toestemming voor deelname

Toestemming voor het maken van audio-opnames tijdens het onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor het maken van audio-opnames van mij als deelnemer.

Nee, ik geef geen toestemming voor het maken van audio-opnames van mij.

Toestemming voor de verwerking van mijn persoonsgegevens:

Ja, ik geef toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens zoals vermeld in de onderzoeksinformatie. Ik weet dat ik tot 22-04-2024 kan vragen om mijn gegevens te laten verwijderen. Ook als ik besluit om te stoppen met deelname, kan ik hierom vragen.

Nee, ik geef geen toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens.

Toestemming voor het gebruiken van mijn gegevens voor ander onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor het delen van niet-herleidbare, anonieme, onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

Nee, ik geef geen toestemming voor het delen van niet-herleidbare onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

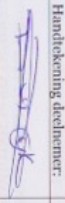
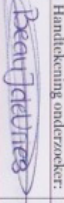
De resultaten van het onderzoek:

Ja, ik wil op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek. Mijn mailadres is: .....

Nee, ik wil niet op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 1

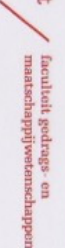

**rijksuniversiteit
groningen** / faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

Vollgiedige naam deelnemer:	Handtekening deelnemer:	Datum:
Barrah van der		18-4-24
Vollgiedige naam aanwezige onderzoeker:	Handtekening onderzoeker:	Datum:
Beau de Vries		18-4-24

De aanwezige onderzoeker verklaart dat de deelnemer uitvoering over het onderzoek is geïnformeerd.

U heeft recht op een kopie van dit toestemmingsformulier.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 2

**rijksuniversiteit
groningen**

GEINFORMEERDE TOESTEMMING

"ONDERZOEK NAAR DE ERVARINGEN VAN HULPVERLENERS MET EEN VRAGENLIJST SPECIEK GERICHT OP SCHEIDINGSHULP"

PEID-2324-S-0034

- Ik heb de informatie over het onderzoek gelezen. Ik heb genoeg gedegenheid gehad om er vragen over te stellen.
- Ik begrijp waar het onderzoek over gaat, wat er van me gevraagd wordt, welke gevolgen deelname kan hebben, hoe er met mijn gegevens wordt omgegaan, en wat mijn rechten als deelnemer zijn.
- Ik begrijp dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is. Ik kies er zelf voor om mee te doen. Ik kan op elk moment stoppen met meedoen. Als ik stop, hoeft ik niet uit te leggen waarom. Stoppen zal geen negatieve gevolgen voor mij hebben.
- Ik geef hieronder aan waar ik toestemming voor geef.

Toestemming voor deelname aan het onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor deelname; deze toestemming loopt tot 15-02-2023

Nee, ik geef geen toestemming voor deelname

Toestemming voor het maken van audio-opnames tijdens het onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor het maken van audio-opnames van mij als deelnemer.

Nee, ik geef geen toestemming voor het maken van audio-opnames van mij.

Toestemming voor de verwerking van mijn persoonsgegevens:

Ja, ik geef toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens zoals vermeld in de onderzoeksinformatie. Ik weet dat ik tot 22-04-2024 kan vragen om mijn gegevens te laten verwijderen. Ook als ik besluit om te stoppen met deelname, kan ik hierom vragen.

Nee, ik geef geen toestemming voor het bewaren van mijn persoonsgegevens.

Toestemming voor het gebruiken van mijn gegevens voor ander onderzoek:

Ja, ik geef toestemming voor het delen van niet-herleidbare, anonieme, onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

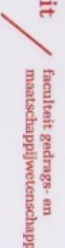
Nee, ik geef geen toestemming voor het delen van niet-herleidbare onderzoeksgegevens met nationale en internationale onderzoekers op het gebied van jeugdhulp

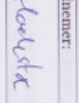
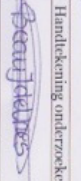
De resultaten van het onderzoek:

Ja, ik wil op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek. Mijn mailadres is: Sandra Hoekstra, S.Hoekstra@nl

Nee, ik wil niet op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 1

**rijksuniversiteit
groningen**

Volledige naam deelnemer:	Handtekening deelnemer:	Datum:	
Sandra Hoekstra		18-4-2022	
Volledige naam aanwezige onderzoeker:	Handtekening onderzoeker:	Datum:	
Bea de Vries		18-4-2022	

De aanwezige onderzoeker verklaart dat de deelnemer uitvoering over het onderzoek is geïnformeerd.

U heeft recht op een kopie van dit toestemmingsformulier.

Versie 1.0 (februari 2024)
Pagina 2

Bijlage 8 Codeboek

Deductieve codes

- Bespreken SCRES (hoe en ervaringen)
- Bijdragen ingevulde lijsten
- Gebruik SCRES-K
- Gebruiksvriendelijkheid SCRES
- Gebruik uitkomsten SCRES
- Kennis SCRES
- Nadelen SCRES
- Toegankelijkheid kennis SCRES
- Verwachtingen hulpverleners
- Verwachtingen ouders
- Voordelen SCRES

Inductieve codes

- Aanpassingen
- Achtergrondkenmerken
- Effect SCRES
- Ervaringen hulpverleners
  - o Ervaringen hulpverleners_negatief
  - o Ervaringen hulpverleners_positief
- Ervaringen ouders
- Gebruik SCRES
  - o Gebruik SCRES_bespreken
  - o Gebruik SCRES_hoe
  - o Gebruik SCRES_verschillen ouders
  - o Gebruik SCRES_voorbereiding
  - o Gebruik SCRES_wanneer
- Gebruik SCRES-K
- Gebruiksvriendelijkheid SCRES
- Ingevulde lijsten
  - o Bijdragen ingevulde lijsten
- Introductie SCRES
- Kennis SCRES
- Mening vakgroep
- Nadelen SCRES (alleen inductieve subcodes)
  - o Nadelen SCRES_gesloten vragen
  - o Nadelen SCRES_informatie
  - o Nadelen SCRES_lange lijst
  - o Nadelen SCRES_onduidelijkheid profiel
  - o Nadelen SCRES_overlap
  - o Nadelen SCRES_startfase
  - o Nadelen SCRES_tijd

- Nadelen SCRES_verplichting
  - Nadelen SCRES_verwarrend
- Niet ingevulde lijsten
- Toegankelijkheid (kennis) SCRES
  - Expert/promotor
  - Motivatie
  - Net begonnen
  - Nieuwe collega
- Verwachtingen hulpverleners
- Verwachtingen ouders
- Voordelen SCRES (alleen inductieve subcodes)
  - Voordelen SCRES_overzichtelijk
  - Voordelen SCRES_extra informatie
  - Voordelen SCRES_houvast/kader
  - Voordelen SCRES_markeren traject
  - Voordelen SCRES_richting hulpverlening
  - Voordelen SCRES_toevoegingen vragen
  - Voordelen SCRES_verschillen ouders

Bijlage 9 Codeboom

